

Univerzita Karlova v Praze

1.lékařská fakulta

Centrum adiktologie Psychiatrické kliniky

**Hodnocení dostupnosti neinternetových poraden
pro kuřáky tabáku v České republice**

Bakalářská práce

Autor: Věra Mrázová

Vedoucí práce: Mgr. Petra Holcnerová

Oponent: Mgr. Jaroslav Vacek

Datum předložení: 27.5.2011

Vysoká škola: Univerzita Karlova v Praze
Fakulta: 1.lékařská fakulta
Psychiatrická klinika, Centrum adiktologie
Školní rok: 2010/2011

ABSTRAKT BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno: Věra Mrázová
Obor: adiktologie kombinovaná forma
Rok Imatrikulace: 2008

Vedoucí práce : Mgr. Petra Holcnerová

Název bakalářské práce: **Hodnocení dostupnosti neinternetových poraden pro kuřáky tabáku v České republice**

V České republice existuje síť Center pro léčbu závislosti na tabáku a s nimi spolupracují poradny pro kuřáky. Práce mapuje dostupnost těchto poraden pro běžné kuřáky s tím, že záměrně opomíjí internetové poradny. Cílem je zjistit dostupnost těchto poraden v jednotlivých krajích, zjistit, zda vůbec poradny uváděné v seznamu na webových stránkách aktivně pracují. Data byla získávána telefonicky metodou *mystery shopping* za jasně stanovených pravidel. Výsledkem práce je zmapování podmínek jednotlivých poraden, zda jsou schopny se věnovat klientovi ve spádu nebo i přichozímu odjinud, jaké jsou objednávací doby, jaký je finanční vklad klienta, zda bude nutné docházet do poradny jednou nebo vícekrát a je-li nutno mít do poradny doporučení. Současně je posuzováno, zda jednotlivé poradny odpovídají aspoň z části standardům služeb pro nízkoprahová zařízení, tak jak je stanovují Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo zdravotnictví ČR. Pozornost je zaměřena na region, kde se poradna vyskytuje. Práce se také soustřeďuje na vztah počtu fungujících poraden k počtu obyvatel daného kraje. Výstupem práce je pak zhodnocení, ve kterém regionu je síť poraden nejvíce dostupná a za jakých podmínek. V závěru práce se autorka zamýšlí nad stávající situací a navrhuje opatření ke zlepšení stávající sítě poraden.

Klíčová slova

Závislost na tabáku - Centra léčby závislosti na tabáku – poradny pro kuřáky – mystery shopping – nízkoprahové zařízení – kraj

University: Charles University in Prague
School: First Faculty of Medicine
Clinic of Psychiatry, Addictology
Academic Year: 2010/2011

ABSTRACT OF BACHELOR'S THESIS

Name: Věra Mrázová
Study Program: Addictology, distance study program
Year of Entry into program: 2008

Advisor : Mgr. Petra Holcnerová

Title of the bachelor's thesis: **Assessment of the Accessibility of Non-Online Clinics for Tobacco Smokers in the Czech Republic**

In the Czech Republic, there is a network of medical centers for the treatment of tobacco addiction. This network is supplemented by cooperating clinics for smokers. This thesis surveys the availability of these clinics for regular smokers, excluding intentionally the online help centers. The basic objective of the thesis is to survey the availability of such clinics in the individual regions of the Czech Republic and to test whether these clinics (listed in an online register) are actually active in providing services to potential clients.

The data used for this research were obtained via mystery shopping method using a set of strictly defined rules. Based on the research output and its analysis, the thesis presents a thorough assessment of the clinics' services to clients, e.g. whether they cater to clients coming from the particular region or whether they are open to any client regardless of his domicile. It also surveys the average length of the waiting period before the first visit can be arranged; the financial costs incurred by the client; the required frequency of visits to the clinic; and last but not least, the necessity of having a recommendation for admission. The survey also assesses whether the clinics under examination fulfill the criteria for low-threshold facilities established by the Ministry of Labour and Social Affairs and the Ministry of Health of the Czech Republic. The research pays particular attention to the ratio of the number of clinics to the size of the population in individual regions.

Based on this assessment, the thesis determines which region of the Czech Republic offers the easiest access to clinics for the treatment of smoking addiction and what the conditions and requirements for participation in the clinic's program are. The thesis concludes with an overall evaluation of the situation of the clinics for treatment of tobacco smokers in the Czech Republic and proposes several measures to improve the current network and operation of these clinics.

Key words:

Tobacco addiction – center for treatment of tobacco addiction – clinics for smokers – mystery shopping – low –threshold facility – region

Prohlášení:

Prohlašuji, že souhlasím se zveřejněním základních informací o shora uvedené bakalářské práci (zejména název práce, autor, vedoucí / oponent / konzultant práce, Datum odevzdání / obhajoby práce apod.) a dále se zveřejněním této bakalářské práce v elektronické podobě na webových stránkách oboru adiktologie, tj. na www.adiktologie.cz, a dále na www.theses.cz, ve formátu PDF nebo obdobném formátu za předpokladu, že každý, kdo tuto práci použije pro svou přednáškovou, publikační či jinou aktivitu, se zavazuje, že bude tento zdroj informací řádně citovat.

V Praze, 27.5.2011

Věra Mrázová

podpis

Obsah

ÚVOD	8
1. HISTORICKÝ ÚVOD.....	8
1.1. CESTA TABÁKU DO EVROPY	8
1.2. PRVNÍ VAROVÁNÍ PŘED UŽÍVÁNÍM TABÁKU.....	9
1.3. VZNIK TABÁKOVÝCH MONOPOLŮ.....	10
1.4. SITUACE V ČESKÝCH ZEMÍCH	10
2. TABÁKOVÁ EPIDEMIE V ČESKÝCH ZEMÍCH.....	11
2.1. HISTORIE.....	11
2.2. DEFINICE KUŘÁCTVÍ (DLE WHO).....	12
2.3. SOUČASNOST	12
2.4. SNAHA ZBAVIT SE ZÁVISLOSTI NA TABÁKU.....	13
3. ZÁVISLOST NA TABÁKU.....	14
3.1. DEFINICE ZÁVISLOSTI.....	14
3.2. ABSTINENČNÍ NIKOTINOVÝ SYNDROM.....	15
3.3. KUŘÁK A CYKLICKÝ MODEL ZMĚNY	15
4. PROTIKUŘÁCKÉ AKTIVITY.....	16
4.1. HISTORIE PORADENSTVÍ V ODVYKÁNÍ KOUŘENÍ	16
4.2. PORADENSTVÍ V ODVYKÁNÍ KOUŘENÍ V ČESKÉ REPUBLICE.....	16
5. DOPORUČENÉ POSTUPY	18
5.1. PRVNÍ EVROPSKÁ DOPORUČENÍ.....	18
5.2. RÁMCOVÁ ÚMLUVA O KONTROLE TABÁKU	19
5.3. DOPORUČENÍ PRO LÉČBU ZÁVISLOSTÍ NA TABÁKU.....	20
5.4. MEZINÁRODNÍ DOPORUČENÍ PRO ODVYKÁNÍ KOUŘENÍ V PRIMÁRNÍ PÉČI (INTERNATIONAL PRIMARY CARE RESPIRATORY GROUP).....	21
5.5. PROJEKT PESCE (GENERAL PRACTITIONERS AND THE ECONOMISTS OF SMOKING CESSATION IN EUROPE)	22
5.6. DOPORUČENÝ POSTUP PŘI KONZULTACI SE ZÁVISLÝM NA TABÁKU	23
5.7. DOPORUČENÝ PRACOVNÍ POSTUP ČESKÉ ASOCIACE SESTER PRO LÉČBU ZÁVISLOSTI NA TABÁKU..	24
6. STANDARDY SLUŽEB	25
6.1. PORADNY PRO KUŘÁKY	25
6.2. CHARAKTER NÍZKOPRAHOVÝCH SLUŽEB.....	25
7. METODOLOGIE VÝZKUMU	27
7.1. CÍL VÝZKUMU	27
7.2. SOUBOR DAT	27
7.3. ZÍSKÁVÁNÍ DAT	31
7.4. MYSTERY SHOPPING.....	31
7.4.1. <i>Limitace získávání dat</i>	32

7.4.2.	<i>Prostředky pro získávání dat</i>	33
7.4.3.	<i>Časový harmonogram výzkumu</i>	33
7.5.	KÓDOVÁNÍ DAT	33
8.	VÝSLEDKY	34
8.1.	KONTAKTOVANÉ PORADNY	34
8.2.	AKTIVNĚ PRACUJÍCÍ PORADNY	35
8.3.	POŽADAVEK REGISTRACE A DOPORUČENÍ U LÉKAŘE PORADNY	36
8.4.	POPLATKY V PORADNÁCH	37
8.5.	POČET NÁVŠTĚV V PORADNĚ.....	37
8.6.	DOBA OBJEDNÁNÍ DO PORADNY	37
8.7.	PORADNY V KRAJÍCH ČR.....	37
9.	DISKUZE	39
9.1.	PORADNY	39
9.2.	PLATBA ZA PORADNU	40
9.3.	DOSTUPNOST PORADEN V KRAJÍCH ČR	41
10.	ZÁVĚR	42
11.	ZDROJE	43
12.	PŘÍLOHY	46

Seznam grafů

Graf 1: Spotřeba cigaret na 1 obyvatele v České republice za rok v letech 1989-2009 dle údajů Českého statistického úřadu.....	13
Graf 2: Poradny dle seznamu (soubor A).....	29
Graf 3: Poradny dle skutečné odbornosti (soubor B).....	30
Graf 4: Úspěšnost získání kontaktů dle krajů.....	35
..	

Seznam tabulek

Tabulka 1: Definice kuřáctví pro dospělé (dle WHO, 1996)	12
Tabulka 2: Definice kuřáctví u dětí do 16 let (dle WHO,1996).....	12
Tabulka 3: Celkový počet poraden v seznamu, rozvržení dle krajů.....	28
Tabulka 4: Poradny dle seznamu (soubor A)	28
Tabulka 5: Poradny dle skutečné odbornosti (soubor B)	30
Tabulka 6: Počty kontaktovaných poraden (soubor C).....	34
Tabulka 7: Počet fungujících poraden dle odbornosti a krajů (soubor D).....	35
Tabulka 8: Fungující poradny dle skutečné odbornosti, které vyžadovaly registraci ve vlastním zařízení a doporučení lékaře před nástupem do poradny	36
Tabulka 9: Počet fungujících poraden dle odbornosti na počet obyvatel v kraji	38

Seznam příloh

Příloha 1: Spotřeba cigaret na 1 obyvatele za rok v České republice v letech 1989-2009.....	46
Příloha 2: Seznam poraden pro odvykání kouření dle www.slzt.cz a www.odvykani-koureni.cz .	47
Příloha 3: Výsledky <i>mystery shopping</i>	83

Úvod

Závislost na tabáku je chronické, často relabující onemocnění. V České republice kouří asi 30% dospělých obyvatel, tj. asi 2 milióny lidí (Králíková, 2005). Naprostá většina kuřáků by ráda přestala kouřit. Bez cizí pomoci se to podaří jen mizivému procentu z nich. Je však pro kuřáky dostatečně dostupná síť poraden, které se specializují na odvykání kouření? Tento problém mne zajímá již delší dobu, protože sama vedu poradnu pro kuřáky v zařízení, ve kterém se setkávám s klienty z různých částí České republiky. Často je pro mne obtížné při ukončení mé terapie doporučit následnou péči klientům v místě jejich bydliště nebo v blízkém okolí. Na internetových poradnách mi vadí absence individuálního přístupu ke klientovi, zvláště pak ke klientovi, který už kouřit přestal a potřebuje vydržet abstinovat.

1. Historický úvod

Inhalace různých dýmů byla známa již ve starověku. Lidé by často přesvědčeni, že tato inhalace má léčivý prostředek. Začátky kouření tabákových listů spadají do období mayské kultury, která se rozvíjela ve střední Americe v době okolo roku 2000 před naším letopočtem. Odtud se tabák dostal do celé Střední, větší části Severní a Jižní Ameriky. Zdokumentováno je kouření tabáku u indiánského kmene Huronů. Ti kouřili tabák při svých náboženských obřadech. Pro Indiány měl tabák velký význam, neboť býval používán i k léčebným účelům, např. k zevnímu použití jako obklady. Důležitost tabáku, kterému se přisuzovaly účinky ovlivňující psychiku, potvrzuje kouření tzv. "kalumetu míru" (Kozák, 1993).

1.1. *Cesta tabáku do Evropy*

Z historických dokumentů vyplývá, že zřejmě prvním Evropanem, který se setkal s kouřením tabáku, byl námořník objevitelské výpravy Kryštofa Kolumba. Kozák (1993) uvádí dvě jména: Luis de Torrés a Rodrigo de Jerez a rok 1492. Na tabáku byla zajímavá látka, v něm obsažená, která udržovala člověka plného

energie, zaháněla hlad a žízeň, a když jí bylo moc, stoupala do hlavy. Od té doby se užívání tabáku rozmohlo v zemích, které objevovaly postupně jednotlivé části a oblasti Ameriky, tabák se užíval jako doutník, kouřil se v dýmce, pil se jeho odvar, šňupal se. S rozvojem obchodních spojení mezi Evropou a Novým světem se tabák rozšířil do Evropy i Asie. V roce 1518 byla rostlina tabáku přivezena do Evropy účastníkem druhé Kolumbovy výpravy, Romanem Penem, jak uvádí Hrbek (1979). Tabák pocházel z provincie Tabacco na ostrově San Domingo. V roce 1558 byl pak tabák Franciscem Hernandezem z Toleda dovezen do Španělska ke dvoru krále Filipa II. Dalším významným jménem v historii tabáku byl francouzský vyslanec v Lisabonu Jean Nicot, který byl v roce 1559 vyslán do Portugalska vyjednávat sňatek šest let staré Marguerite de Valois. Jean Nicot rostlinu tabáku důkladně zkoumal a soustřeďoval se především na její léčebné účinky. Tabák později dovezl k francouzskému dvoru. V roce 1565 se objevil tabák v Anglii, střední Evropě, Švýcarsku. Do českých zemí se tabák dostal koncem 16. století za doby vlády Rudolfa II, milovníka alchymie a nových věcí. Jedním z prvních českých kuřáků tabáku byl Mikuláš Dačický z Heslova (Kozák, 1993).

Rostlina tabáku byla zpočátku velebena pro své léčivé účinky. Rostlina byla nazývána různými jmény: Květina vyslancova – dle J. Nicota, Catarina Medicia – dle Kateřiny Medicejské, Svatý květ, Indiánský květ, apod (Kozák, 1993).

1.2. První varování před užíváním tabáku

Kouření listů tabáku a šňupání tabáku se zpočátku rozmáhalo hlavně mezi bohatšími společenskými vrstvami. Užívání tabáku se s chutí věnovaly známé postavy dějin jako např. Petr Veliký, Kateřina Medicejská, Napoleon I., Kateřina Veliká nebo Molière, Bacon, Voltaire a další. S rostoucí oblibou tabáku soutěžily varující hlasy, které upozorňovaly na jeho škodlivé účinky. V roce 1602 vyšel v Londýně spisek neznámého lékaře *Work for Chimney Sweepers or a Warning for Tabacconists* [sic], který varuje před negativními účinky kouření (Borio, 2003). Krátce na to vydal anglický král Jakub I. *Protest proti tabáku* (Counterblaste to Tobacco). V roce 1605 byla uspořádána první veřejná diskuze o kouření tabáku.

Bylo zdůrazněno, že tabák nemá léčivé účinky, byl srovnáván s výparý z pekla. V roce 1665 v Kodani vydal Simon Paulli *Komentář k užívání tabáku*. S rozvojem pěstování a užívání tabáku se rozvíjely zákazy a tresty za jeho užívání. Papež Urban VIII vydal bulu odsuzující tabák v jakékoliv formě pod hrozbou exkomunikace z církve. Svou brutalitou jsou známy tresty za kouření tabáku v Rusku: uříznutí nosu, bičování, kastrace. V Turecku bylo kouření trestáno propichováním nosu dýmku. Gilman (1980) popisuje, že turecký sultán Murad IV. (1623-1644) chápal kouření jako ohrožení zdraví a morálky. Čínský císař Čchung-č' (1627-1644) inhalaci tabákového dýmu považoval za zločin (Gilman,1980). Na nebezpečné projevy kouření začali upozorňovat i lékaři, v roce 1958 v lékařském časopise *Lancet* vyšly první články upozorňující na škodlivý vliv kouření.

1.3. Vznik tabákových monopolů

Tresty a zákazy však nezabránilo rozvoji pěstování tabáku a růstu počtu kuřáků. Obchod s tabákem se stal velmi lukrativním, zvláště v okamžiku, kdy se stal výhodným i pro vlády států. Odvod daní byl vítaným přínosem do státní pokladny. První státní monopol tabáku byl ustanoven francouzskými králi. Byl sice pak zrušen za Velké francouzské revoluce, později byl však obnoven Napoleonem. Státní monopol na zpracování tabáku nefungoval jen ve Francii, rozvinul se i v Itálii, Španělsku, Japonsku, Rakousko-Uhersku a dalších evropských státech. Zajímavé je, že v době, kdy v Anglii Jakub I. kouření zakázal, bylo už v Londýně několik set firem vydělávajících na prodeji tabáku.

Zpočátku lidé tabák šňupali, žvýkali, kouřili v dýmce, výjimečně v cigaretě. Vznik cigarety je spojen s rokem 1830. Do roku 1882, kdy byl zkonstruován stroj na cigarety, kouřili kuřáci průměrně asi 40 ručně balených cigaret ročně (Gilman, 2006). S tovární výrobou cigaret se pak rozvinula i reklama na tabákové výrobky.

1.4. Situace v českých zemích

V českých zemích založil tabákový monopol Leopold I. v květnu 1701. I zde se tabákový průmysl rozmohl po zavedení strojové výroby. Malý závod na výrobu šňupacího tabáku vznikl v Kutné Hoře již v roce 1812. Po vzniku Československa

přešel tabákový monopol prostřednictvím čs. tabákové režie do rukou nového státu. Nejvyšším správním úřadem pro tabákovou režii se stalo Ministerstvo financí. V roce 1941 byly zavedeny tabačky, kterými byl prodej cigaret regulován. Zrušeny byly v roce 1948. V roce 1950 pak byla tzv. tabáková režie zrušena a byl založen národní podnik Tabákový průmysl. Ten byl v roce 1988 transformován na podnik Československý tabákový průmysl Kutná Hora (Janouškovec, 2009). V roce 1992 získala společnost Phillip Morris International Inc ve společnosti Tabák a.s. majoritní podíl, na základě kterého pak k 1.11.2000 podnik přejmenovala na Philip Morris. ČR a.s., jak je uvedeno na oficiálních stránkách firmy.

2. Tabáková epidemie v českých zemích

2.1. Historie

V období před a po první světové válce byla v českých zemích spotřeba cigaret do 500 kusů za rok na jednoho obyvatele staršího 15 let, jak uvádí Šachlová (2009). Kouření cigaret se objevovalo spíše v bohatších vrstvách obyvatel, zatímco kouření sypaného tabáku bylo doménou nižších sociálních vrstev. Ženy kouřily cigarety sporadicky. Celková úmrtnost nebyla nijak zvlášť ovlivněna nemocemi z kouření. Prudký vzestup kouření cigaret nastal v období okolo druhé světové války a po ní. Po druhé světové válce stoupá podíl úmrtí na nemoci, které vznikly v důsledku kouření. V roce 1965 se na celkové úmrtnosti mužů ve věku 35-69 let podílí kouření v 18% a v případě stejně starých žen jedním procentem. To však není mementem pro omezení kouření, a tak nastává další rozvoj kouření, hlavně u žen v mladších věkových kategoriích. V následujících třiceti letech podíl nemocí z kouření dosahuje 25-30% u mužů a 5% u žen. Výrazně se zvyšuje počet úmrtí na nádory plic a průdušková onemocnění. V r. 1990 zemřelo v Československu 19,1 tisíc mužů a 2,9 tisíc žen na nemoci způsobené kouřením (Šachlová,2009). V druhé polovině dvacátého století však sílí snaha nekuřáků prosazovat právo na čisté pracovní i životní prostředí.

2.2. Definice kuřáctví (dle WHO)

Je samozřejmé, že pro srovnávání dat je potřeba vytvořit definici, kdo je to kuřák. Následující tabulka vychází z doporučení Světové zdravotnické organizace (Králíková, 2005).

Tabulka 1: Definice kuřáctví pro dospělé (dle WHO, 1996)

Pravidelný (daily) kuřák	Kouří nejméně 1 cigaretu denně
Příležitostný kuřák	Kouří méně než jednu cigaretu za týden
Nekuřák	Nikdy nevykouřil 100 cigaret

Tabulka 2: Definice kuřáctví u dětí do 16 let (dle WHO, 1996)

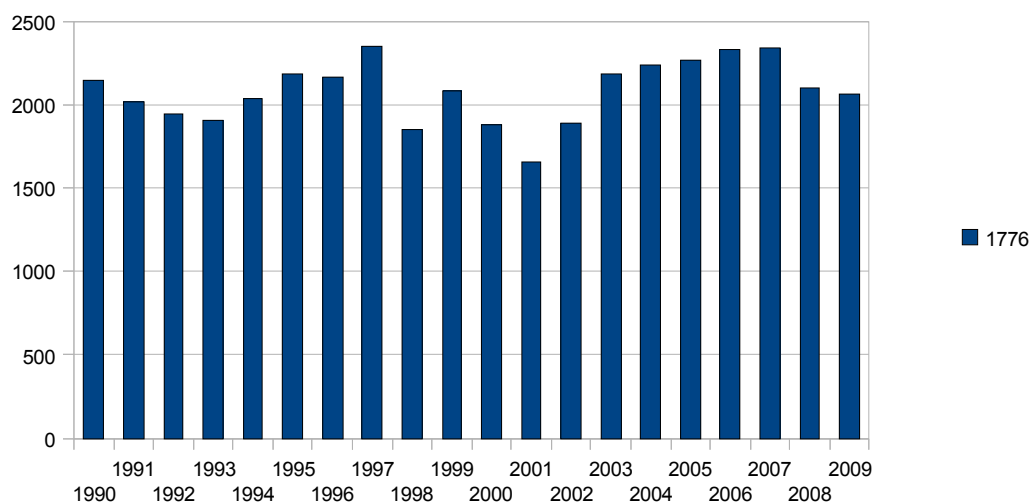
Pravidelný kuřák	Kouří jednu a více cigaret za týden
Příležitostný kuřák	Kouří méně než jednu cigaretu za týden
Experimentující kuřák	Kouří méně než jednu cigaretu za týden, ale nejméně jednu za měsíc
Bývalý kuřák	Kouřil občas, nyní 6 měsíců nekouří
Nekuřák	Nikdy nevykouřil celou cigaretu

2.3. Současnost

V České republice v současné době kouří okolo 2,3 milionu lidí. Dle analýzy dat z Evropského výběrového šetření o zdravotním stavu obyvatel z roku 2008 (Láchová, 2001) je v české populaci 30% pravidelných (denních) kuřáků cigaret v řadách mužů a necelých 14% žen. Příležitostných kuřáků je kolem 8% (muži 7,5%, ženy 8,1%). Nikdy nekouřilo necelých 43% mužů a téměř 59% žen. Průměrný počet vykouřených cigaret u mužů je asi 16 ks za den, u žen asi 12ks.

Níže uvedený graf ukazuje spotřebu cigaret na 1 obyvatele za rok v České republice v letech 1989-2009.

Graf 1: Spotřeba cigaret na 1 obyvatele v České republice za rok v letech 1989-2009 dle údajů Českého statistického úřadu¹

2.4. Snaha zbavit se závislosti na tabáku

Králíková (2005) uvádí, že z celkového počtu 2 300 000 kuřáků v České republice by asi tři čtvrtiny z nich chtěly s kouřením přestat. Sovinová (2010) svým výzkumem v roce 2009 ale prokázala, že ve skutečnosti víc jak 46% kuřáků vůbec neuvažuje o tom, že by přestali kouřit, dalších 32,3% uvádí, že by snad někdy později mohli přestat kouřit a necelých 32% bylo schopno stanovit termín zanechání kouření. Z tohoto výzkumu také vyplynulo, že asi 63% procent kuřáků přestává kouřit bez jakékoliv pomoci, ať už poradenské, získáváním informací či farmakoterapie. Jen něco málo přes 14% kuřáků se pokouší přestat kouřit s pomocí náhradní nikotinové léčby a necelých 5% kuřáků vyhledá odbornou pomoc.

¹ Číselné hodnoty ke grafu viz příloha č. 1.

3. Závislost na tabáku

3.1. Definice závislosti

Co je to vlastně závislost na tabáku? Nešpor (2002) vychází z diagnostické nosologické kategorie závislosti, kterou najdeme v 10. revizi Mezinárodní klasifikace nemocí MKN-10 pod názvem Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané účinkem psychoaktivních látek pod číslem kódů F10-F19, přitom pro závislosti na tabáku náleží kód F17. Závislostí se rozumí soubor fyziologických, behaviorálních a kognitivních jevů, kdy užívání nějaké návykové látky má přednost před jiným, dříve více ceněným jednáním. V popředí charakteristiky závislosti je touha užívat psychoaktivní látku, v našem případě nikotin. Nikotin je slabým stimulem centrálního nervového systému a silným stimulem kardiovaskulárního systému. V mozku se nikotin váže na cholinergní nikotinové receptory. Zhruba 80-90% nikotinu je metabolizováno v játrech. Plasmatický poločas nikotinu je asi 2 hodiny. Hlavním metabolitem je kotinin, jeho poločas rozpadu je 16-20 hodin (Špaček, 2001).

Definitivní diagnóza závislosti se stanovuje, jestliže se vyskytují minimálně tři z těchto symptomů: bažení (craving), narušená kontrola užívání - vyšší dávky nebo častější užívání, odvykací stav projevující se tzv. abstinenčními příznaky, růst tolerance na látku, zaujetí užíváním se zanedbáváním dosavadních aktivit, užívání přes znalost negativních následků. U kouření se rozlišuje závislost psychická a fyzická (Králíková, 2003). Psychická závislost se vyznačuje cravingem, poruchou kontroly užívání, zaujetím užívání a jeho pokračováním navzdory následkům. Fyzická závislost se definuje růstem tolerance a průkazem odvykacího stavu (Kalina, 2008). Jak uvádí Kráčíková (2003), závislostí na tabáku trpí 85% kuřáků. Zda je kuřák závislý, lze poznat při vyplnění Fagenströмова testu nikotinové závislosti. Jde o soubor 6 otázek. Orientačně lze zjistit, zda je kuřák závislý na nikotinu již zjištěním, kolik cigaret denně kouří a zda si musí zapálit cigaretu hned po ránu. Fyzická závislost je podmíněna zvýšením počtu nikotinových receptorů. Psychosociální závislost je závislost na cigaretě jako takové, bez ohledu na její složení (Kráčíková, 2003). Tím se stává potřeba držet v ruce cigaretu, manipulovat s ní, kouřit v určitých situacích, např.

u kávy, po jídle, ve stresu, přičemž kouření je společností tolerováno, někdy i nabízeno, kuřák se ve společnosti ostatních kuřáků cítí dobře, rituál zapalování cigarety může být prostředkem k seznámení, společenskému kontaktu.

3.2. *Abstinenční nikotinový syndrom*

Abstinenční nikotinový syndrom je v Mezinárodních doporučeních pro odvykání kouření charakterizován vznikem pocitu lehkosti v hlavě do 48 hodin abstinence nikotinu, poruchami spánku do jednoho týdne abstinence, horší soustředivostí a touhou po nikotinu do dvou týdnů abstinence, do čtyř týdnů abstinence pak podrážděností či agresemi, depresiemi, zhoršenou schopností odpočívat. Do deseti týdnů se pak vyskytuje zvýšenou chutí k jídlu.

3.3. *Kuřák a cyklický model změny*

Každý člověk se rodí jako nekuřák, život může prožít jako příležitostný či experimentující kuřák. Vzhledem k návykové povaze kouření však velmi často přechází do pravidelného kouření. Pak se kuřák ocitá ve stadiu spokojeného kuřáka, který nemá z kouření obavy. To může trvat několik desítek let. Aplikujeme-li do této situace tzv. cyklický model stádií změny, zvaný též „kolo změny“, který publikovali Prochaska a diClemente v roce 1983 a který odvodili ze své práce s klienty, kteří se chtěli odnaučit kouřit, nachází se spokojený kuřák ve stadiu prekontemplace. Ambivalentní kuřák v případném následujícím stadiu zvažuje výhody a nevýhody kouření, ještě neví, zda by měl přestat kouřit, kouření mu stále příliš nevádí. V kole změny se nachází ve fázi kontemplace. V další fázi kuřák začíná zvažovat výhody a nevýhody kouření. Reálně přemýšlí o možnosti změnit situaci a přestat kouřit. Je to fáze rozhodnutí ke změně, k němuž dochází na závěr tohoto stádia, a to znamená již jasnou volbu určitého postupu. Následuje fáze akce, fáze změny, během které někteří kuřáci přestanou kouřit a stanou se spokojenými exkuřáky. Mnozí nedokáží přestat, dochází k relapsu.

V kole změny se vrací do prvních fází, prekontemplace či kontemplace. Jiní kouřit přestanou a ty je třeba udržovat v této fázi změny, podporovat je v nekouření. Při odvykání kouření je dobré si vždy uvědomit, v jaké fázi kola

změny se kuřák nachází, dle toho je možné zasáhnout intervencí.

4. Protikuřácké aktivity

4.1. *Historie poradenství v odvykání kouření*

Kouření tabáku bylo zpočátku vnímáno z pohledu spirituálního, později, s rozvojem pěstování a kouření tabáku v celém světě, se řešily otázky morálního dopadu kouření (divošský zvyk, spojení s ďáblem). Současně se řešilo, zda je tabák rostlinou léčivou (J. Nicot příkládání tabákových listů používal k léčbě migrény), nebo zda se jedná o látku zdraví škodlivou. Ve dvacátém století však už bylo jasno. Kouření zdraví škodí. První zemí, která se významně zaměřila na boj proti kouření, bylo Švédsko. Ve Stockholmu byly již v roce 1955 pořádány přednášky a poskytována lékařská pomoc včetně léků. Na začátku šedesátých let začaly vznikat poradny pro kuřáky v Dánsku, Norsku, Anglii, Irsku, Skotsku, Německu, Kanadě a USA (Novák, 1980). V roce 1970 se začalo s omezováním reklamy na tabák. Další protikuřácké aktivity byly a jsou namířeny několika směry. Zákaz reklamy je provázen právními kroky, kdy je kuřák omezen zákazem kouření ve společných prostorách, dopravních prostředcích, zdravotnických zařízeních, apod. Sílí tlak zdravotníků na omezení či zákaz kouření.

4.2. *Poradenství v odvykání kouření v České republice*

Kuřáci často omlouvají své kouření tím, že vlastně státu přinášejí zakoupením krabičky cigaret daně. Nyní se spotřební daň na tabák pohybuje kolem 75% z ceny krabičky cigaret a je tendence ji stále zvyšovat. Faktem však zůstává, že náklady na léčení nemocí, kterými kuřáci trpí v mladším věku více než nekuřáci, však daněmi odváděnými státu tabákovým průmyslem i jeho spotřebiteli zdaleka nejsou kompenzovány. Na internetových stránkách www.kurakovaplice.cz je uvedeno, že roční náklady v České republice na léčbu kuřáků dosahují výše cca 80 miliard korun, zatímco příjem z daní tabákových výrobků je asi 35 miliard korun. Poukazování na škodlivost kouření je součástí každé vyrobené krabičky

cigaret. Rozvíjí se aktivity, které mají snahu, ať už na poli národním nebo mezinárodním, pomoci kuřákům přestat kouřit.

První protikuřácká poradna byla založena v ČSSR v roce 1959 v Hradci Králové. Významnou roli sehrál v tomto městě působící patolog prof. Antonín Fingerland, DrSc., který se zabýval problematikou patogenního vlivu kouření cigaret na vznik rakoviny plic i jiných chorob, jak je uvedeno v historii lékařské fakulty v Hradci Králové. Králíková (2003) poznamenává, že kontrolou kouření se významnou měrou v bývalém Československu zabýval mj. MUDr. Jiří Kozák, CsC., zpočátku v rámci československé pneumologické společnosti od roku 1972, později pak během svého působení v Mezinárodní unii proti tuberkulóze a plicním nemocem (International Union Against Tuberculosis and Lung Disease, IUATLD) a v Evropské lékařské společnosti kouření nebo zdraví (European Medical Association on Smoking or Health, EMASH). Česká pobočka EMASH vznikla v roce 1993, spolupracovala na vzdělávání zdravotníků s cílem vytvořit Poradny pro odvykání kouření. Ty vznikaly hlavně v 90tých letech minulého století.

Jako podklad pro další diskuzi České koalice proti tabáku, České komise EMASH a Pracovní skupiny pro prevenci a léčbu závislosti na tabáku byl vypracován v roce 2000 text s názvem *Bílá kniha*. V tomto textu je souborně zachycena stávající situace v České republice týkající se kouření včetně návrhů na její zlepšení. Česká skupina EMASH v současné době již není aktivní, její nástupnickou organizací je Společnost pro léčbu závislosti na tabáku, která sdružuje odborníky zabývající se touto problematikou. Tato Společnost se snaží o zvýšení počtu specializovaných center léčby závislosti na tabáku, která začala v České republice vznikat od roku 2005, nejprve v rámci projektu, který se vytvářením těchto center zabýval, později začala tato centra vznikat především na základě aktivit a zájmu kliniky či nemocnice. K 28.2.2011 existuje zatím celkem 33 center. Pod vedením Společnosti pro léčbu závislosti na tabáku od roku 2005 také pracuje telefonní linka pro odvykání kouření.

Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně je odborná společnost, jejíž součástí je několik desítek pracovních skupin. Jednou z nich je

Pracovní skupina pro prevenci a léčbu závislosti na tabáku. Tato pracovní skupina pořádá pravidelné semináře a konference s názvem Tabák a zdraví, kde se účastníci mohou dozvědět aktuální novinky v dané problematice. Tato pracovní skupina také organizuje Světový den bez tabáku a vyjadřuje se k problematice kouření v České republice i na mezinárodním fóru. Mezinárodní nekuřácký den vyhlašuje Mezinárodní unie proti rakovině vždy na třetí čtvrtek v listopadu. Dalším organizátorem protikuřáckých akcí je i Státní zdravotní ústav.

Česká koalice proti tabáku je občanské sdružení, které se podílí na aktivitách kuřáků, kteří se snaží přestat kouřit. Je členem Framework Convention Alliance, mezinárodního sdružení více jak 180 organizací, které podporují Rámcovou úmluvu o kontrole tabáku.

5. Doporučené postupy

S rozvojem důkazů o škodlivosti kouření vytváří Světová zdravotnická organizace (WHO) tlak na vývoj standardních postupů pro odvykání kouření. V roce 2002 byl v časopise *Cor et Vasa* zveřejněn článek s názvem „Léčba závislosti na tabáku - první evropská doporučení WHO“. Jak je uvedeno na stránkách Společnosti léčby závislosti na tabáku, v roce 2003 byla vydána *Rámcová úmluva o kontrole tabáku*, v roce 2005 *Doporučení pro léčbu závislosti na tabáku*, v roce 2008 *Mezinárodní doporučení pro odvykání kouření v primární péči* (International Primary Care Respiratory Group) a v roce 2010 pak vydává česká lékárnická komora *Doporučený postup při konzultaci se závislým na tabáku*. V tomtéž roce vychází také *Doporučený pracovní postup české asociace sester pro léčbu závislosti na tabáku*.

5.1. První evropská doporučení

Projekt WHO ke snížení závislosti na tabáku byl podkladem pro Základní doporučení pro evropské systémy zdravotní péče založené na důkazech s názvem *Léčba závislosti na tabáku – první evropská doporučení WHO*, jak je uvedeno v *Cor Vasa* (2002). V těchto doporučeních, která vznikla z

partnerského projektu WHO ke snížení závislosti na tabáku (červen 2001), je v úvodu nastíněna terminologie a je vysvětleno, proč jsou tato doporučení nutná. Text zahrnuje popis krátké intervence - 5A (Ask, Assess, Advise, Assist, Arrange), doporučení pro specialisty v odvykání kouření, popis farmakoterapie, doporučení pro specifické skupiny i doporučení pro poskytovatele zdravotní péče.

5.2. Rámcová úmluva o kontrole tabáku

Již v září 1994 na Světové konferenci *Tobacco or Health* byl dán podnět k vytvoření celosvětové smlouvy o kontrole tabáku. O dva roky později Světové zdravotnické shromáždění (World Health Assembly, řídící orgán WHO) zadalo Světové zdravotnické organizaci úkol iniciovat úmluvu o kontrole tabáku. Práce na úmluvě byly zahájeny a o 3 roky později schváleny Světovým zdravotnickým shromážděním. V říjnu 1999 a březnu 2000 byla uspořádána dvě setkání, která pořádala WHO za účelem seznámení většiny zemí s touto úmluvou. V únoru 2000 byl pak návrh textu *Rámcové úmluvy o kontrole tabáku* zveřejněn, finální text byl vydán v květnu 2003. V tomtéž roce se ke smlouvě připojila i Česká republika.

Rámcová dohoda o kontrole tabáku je první právně závazný dokument v historii WHO, který zahrnuje základní body mezinárodní kontroly tabáku (www.fctc.org). Má stanovit pravidla a postupy ke kontrole tabákové epidemie v mezinárodním měřítku.

Rámcová úmluva vyžaduje spolupráci jednotlivých zemí za účelem dosažení obecných cílů kontroly tabáku, tedy chránit před zdravotními, sociálními i ekonomickými následky užívání tabáku. Současně dává prostor jednotlivým státům, aby přijaly vlastní zákonné normy týkající se této problematiky. Rámcová dohoda se zabývá cenovými i necenovými, daňovými opatřeními ke snížení poptávky po tabáku, dále se zabývá ochranou před vystavováním se tabákovému kouři, hovoří o regulaci obsahu jednotlivých látek v tabákových výrobcích, regulací balení a značení tabákových výrobků. Jeden z článků *Úmluvy* má název *Vzdělávání, informovanost, školení a veřejné*

povědomí, jinde se hovoří o reklamě, propagaci a sponzorství tabákových výrobků. *Úmluva* obsahuje text týkající se závislosti na tabáku a ukončení jeho užívání a také text, který se týká nezákonného obchodu s tabákovými výrobky a prodeje tabákových výrobků nezletilým. V *Úmluvě* je doporučeno, aby opatření jednotlivých států byla přísnější než normy *Úmluvou* stanovené. Významný je požadavek na začlenění diagnostiky a léčby závislosti na tabáku do systému zdravotní péče.

5.3. Doporučení pro léčbu závislosti na tabáku

Doporučení pro léčbu závislosti na tabáku je první českou verzí společných doporučení pracovní skupiny odborných společností, založených na mezinárodních doporučeních. Zveřejněna byla v *Časopise lékařů českých* v roce 2005. Tato doporučení, vycházející z doporučení Světové zdravotnické organizace, jsou zaměřena na začlenění léčby závislosti na tabáku do primárně-preventivní péče se zaměřením na klinické obory. Měla by být vodítkem pro každodenní praxi. *Doporučení* uvádí, že existují tři typy účinných intervencí:

1. **Krátká intervence zdravotníků, která je součástí jejich každodenní práce:** Při tomto typu intervence by bylo vhodné aplikovat postup 5A. Měl by být stanoven den D, kdy kuřák začne abstinovat, zhodnotí se zkušenosti kuřáka z případnou předchozí abstinencí a relapsem, stanoví se individuální léčebný plán, kdy je třeba si uvědomit situace, které dříve cigaretu vyžadovaly, a nahradit je. Vhodné je zapojit do léčby rodinu a přátele. Je možné zvážit aplikaci farmakoterapie. Návodný je nakreslený algoritmus postupu, který terapeut využívá.
2. **Intenzivní intervence specialisty v odvykání kouření:** Tento typ intervence by měl být předmětem práce odborníka v centru léčby závislosti na tabáku, kde by měl pracovat minimálně jeden lékař a jedna sestra. Pracuje se se skutečností, že závislost na tabáku v sobě slučuje dva aspekty – fyzickou, tedy farmakologickou závislost na nikotinu, a psychosociální závislost na cigaretě. Intenzivní intervence zahrnuje behaviorální a psychosociální intervenci a farmakologickou

léčbu, přičemž se využívá náhradní nikotinové léčby a léčby vareniklinem. Hodnotí se jen dlouhodobá abstinence v délce šesti, lépe dvanácti měsíců, kontroly abstinence lze provádět vyšetřením smokerlyserem, který stanoví množství vydechaného CO s přepočtem na HbCO, nebo laboratorním vyšetřením odpadového produktu nikotinu kotininu z krevního séra nebo méně přesně z moči. Behaviorální a psychosociální intervence spočívá v určení stadia motivace pacienta a v podpoře a rozvíjení této motivace.

3. **Individuální nebo skupinová behaviorální terapie** opět patří do péče specialisty na odvykání kouření.

V doporučeních jsou dále přesně stanoveny možnosti farmakologické léčby včetně přesného dávkování. Zvláštní kapitola se věnuje léčbě závislosti zaměřené na zdravotníky, těhotné ženy a mladistvé kuřáky.

5.4. Mezinárodní doporučení pro odvykání kouření v primární péči (International Primary Care Respiratory Group)

Tato doporučení byla publikována pod názvem *Jak překonat tabákovou epidemii* v 10. ročníku časopisu *Postgraduální medicína* v roce 2008. Doporučení hodnotí ambulantní lékaře jako klíčové v odvykání kouření. V úvodu je uvedeno několik epidemiologických dat, následují krátké statě zabývající se přínosem zanechání kouření a rolí vládní politiky. V odstavci s názvem *Mnoho kuřáků si přeje přestat kouřit* je s odkazy uveřejněno, že 3/4 kuřáků chtějí přestat kouřit. Analýza současně zmiňuje fakt, že pokusů přestat kouřit je mnoho, ale množství kuřáků, kterým se podaří přestat bez pomoci je nižší jak 2%. Na základě expertíz členských zemí IPCRG byla vytvořena doporučení, jak může zasáhnout lékař v primární péči, jak je možné ovlivnit bariéry ze strany kuřáka při odvykání kouření. Tato doporučení jsou shrnuta do několika bodů:

1. Vytvoření praxe podporující odvykání kouření
2. Linky pro odvykání kouření a jiné zdroje podpory
3. Podpora pokusů přestat kouřit: Motivační přístup

4. Farmakoterapie pomáhající při odvykání kouření
5. Alternativní přístupy k odvykání kouření
6. Poradenství v odvykání kouření pro specifické skupiny

Doporučení vycházejí z předpokladu, že každý člověk několikrát za rok navštíví svého praktického lékaře. Lékař by se při návštěvě pacienta vždy měl dotázat na kuřácký návyk a zapsat jej do dokumentace. Dle možností (časových, vzdělanostních, apod.) by měl dále lékař poskytnout intervenci, přičemž je doporučena krátká intervence trvající asi 1 minutu nebo střední intervence trvající 2-5 minut, případně intenzivní, více než pět minut trvající, intervence. Předpokládá se, že pracoviště lékaře je nekuřácké a jsou k dispozici písemné materiály, letáky, které se odvykáním kouření zabývají. Jedním z doporučení pak je zavést telefonní linky pro pomoc při odvykání kouření - v České republice již funguje Linka pro odvykání kouření s tel.č. 844 600 500, která je bezplatně v provozu v pracovní dny od 12 do 18 hod.)

Přílohami tohoto dokumentu IPCRG je návod, jak postupovat při motivaci pacienta k zanechání kouření – tzv. cyklus změny, postup zvaný 5A, Fagenströmův dotazník závislosti, aktuální farmakoterapie při odvykání kouření, intervence u zvláštních populačních skupin (těhotných, mladistvých a jedinců s mentálním postižením).

5.5. *Projekt PESCE (General Practiciones and the Economists of Smoking Cessation in Europe)*

Projekt *Praktičtí lékaři a ekonomika odvykání v Evropě* proběhl mezi zářím 2006 a květnem 2008. Česká republika se na projektu spolupodílela. Základním cílem bylo vytvořit a zavést doporučení pro odvykání kouření pro praktické lékaře. Mezi závěrečná doporučení patří pokračovat ve vzdělávání a tréninku praktických lékařů v rámci pregraduálního, postgraduálního i dalšího vzdělávání, podpora jejich protikuřáckých aktivit a pomoc pro zdravotnické pracovníky, kteří kouří. Důraz je kladen na podmínky praxí praktických lékařů, které by měly být vybaveny snadno dostupnými možnostmi zanesení informace o kouření pacienta v jejich dokumentaci: měla by být vytvořena centra léčby závislosti na tabáku,

kteřá budou pravidelně poskytovat informace praktickým lékařům v dané problematice. Rozpočet by měl pamatovat i na úhradu preventivních výkonů lékařů první linie při pomoci v odvykání kouření včetně podpory vzniku nekuřáckých pracovišť. Doporučeno je celkově zvýšit povědomí a informace o významu a nutnosti prevence a léčby závislosti na tabáku. Cílem projektu pak bylo identifikovat důvody dosavadního nedostatečného rozvoje léčby závislosti na tabáku a označit bariéry, které doposud bránily většímu rozvoji léčby této závislosti

5.6. Doporučený postup při konzultaci se závislým na tabáku

Tento postup vydala ve spolupráci s předními českými odborníky Česká lékárnická komora. V úvodu dokumentu je vysvětlena obecná charakteristika závislosti na tabáku, dále jsou stanoveny cíle konzultace – motivovat pacienta, možnost posouzení farmakoterapie, informace o lécích, stanovení individuálního léčebného plánu s odkazem na centra léčby závislosti na tabáku nebo na vyškolené lékaře, doporučení pro monitoring léků, u kterých je možná indukce cigaretovým kouřem. Během konzultace by měla být využita krátká intervence – nejlépe postup 5A. Motivace pacienta by se měla opakovat při každé možné příležitosti, během každé konzultace. V průběhu konzultace by mělo být stanoveno, jak velká je fyzická závislost na nikotinu. Následně je třeba připravit pacienta na změnu zdravotního stylu, posoudit možnosti farmakoterapie, stanovit den D, vysvětlit abstinenci nikotinový syndrom, připravit možné alternativy ke kouření, zjistit lékový profil pacienta s důrazem na léky, jejichž účinek je užíváním nikotinu změněn. Je také nutné hovořit o případném přírůstku tělesné hmotnosti. Přílohami tohoto doporučení jsou podrobné informace o náhradní nikotinové léčbě, návod, kdy odeslat pacienta k lékaři, kontakty na centra léčby závislosti a na linku pro odvykání kouření. Pacient by měl odcházet po konzultaci s upevněnou motivací, měl by mít osobní plán, termín další konzultace a také kontakt na centrum léčby závislosti na nikotinu.

5.7. Doporučený pracovní postup české asociace sester pro léčbu závislosti na tabáku

Postup vyšel 1. února 2010 a téhož dne nabyl účinnosti. V úvodu dokumentu je nastíněna definice kuřáctví a uvedena stručná statistika kouření. Dále dokument uvádí ošetřovatelský postup s dělením závislosti diagnostikou závislosti, s doporučenou intervencí pro změnu životního stylu a podrobnostmi o farmakologické léčbě. Podrobně je probrána motivace s jejími stádii a je uvedeno doporučení motivace s 5R (Relevance, Risks – rizika, Rewards – odměny, Roadblocks – bariéry, Repetition – opakování). Další části dokumentu obsahují informace o centrech léčby závislosti na tabáku a telefonické lince pro odvykání kouření.

Sestry jako největší profesní skupina zdravotníků jsou dosud málo využívány v aktivitách pro odvykání kouření. Iniciativa WHO s názvem *Tobacco Free Initiative –Iniciativa bez tabáku* má v plánu podpořit sesterské organizace jednotlivých států v angažovanosti při kontrole léčby závislosti na tabáku a dokonce navrhla ustanovit globální sesterskou síť proti tabáku. Tato síť by měla zvýšit počet nelékařských zdravotnických pracovníků, kteří se aktivně podílejí na závěrech *Rámcové úmluvy o kontrole tabáku*. WHO podporuje národní sesterské asociace, aby přijaly *Etický kodex kontroly tabáku pro zdravotnické profesní organizace* (Česká asociace sester ji podepsala 26.8.2009). Cílem je také zvýšit vědomosti sester o léčbě závislosti na tabáku tak, aby znaly možnosti léčby a doporučené postupy. Součástí dokumentu je i *Etický kodex kontroly tabáku pro profesní organizace lékařů a dalších zdravotníků*, který byl přijat v Ženevě na setkání WHO s názvem *Zdravotnické profesní organizace a kontrola tabáku* ve dnech 28.- 30.1.2004.

6. Standardy služeb

6.1. *Poradny pro kuřáky*

Centra pro odvykání kouření jsou zřízena při zdravotnických zařízeních, pracuje zde alespoň jeden vyškolený lékař a jedna vyškolená sestra. Centrum pracuje se speciálním softwarem, do kterého se zapisují údaje o léčbě, pacient je sledován rok od poslední cigarety. K monitoringu pacienta se používá výhradně *evidence-based* postup (soukromé sdělení, Králíková, 2011). Do centra se kuřák dostaví po objednání a zaplacení regulačního poplatku, pak absolvuje základní vyšetření sestávající z měření krevního tlaku, tepu, spirometrie, stanovuje se body mass index, určí se množství vydechaného oxidu uhličitého tzv. smokerlyserem, někdy je proveden rtg plic. Tomu všemu předchází pečlivé odebrání zdravotní anamnézy. Vstupní návštěva lékaře pak spočívá v případném zopakování některých vyšetření. Následuje rozhovor, podrobně se probírají kuřácké návyky klienta, stanovuje se plán a metoda odvykání kouření, např. s pomocí léků. Na kontrolní návštěvě je zhodnocen zdravotní stav klienta, zhodnocuje se dosavadní léčba. Další návštěvy pokračují dle domluvy, jak vyplývá z informací Centra pro léčbu závislosti na tabáku při 1. LF UK a VFN Praha. Ty už si klient nehradí, plně si však hradí farmakologickou léčbu a náhradní nikotinovou léčbu. Zdravotní pojišťovny v současné době kuřákům na tuto léčbu nepřispívají, jak tomu bylo během několika posledních let. Příspěvek zdravotních pojišťoven na toto léčení byl každý rok jiný a odvíjel se od vnitřních předpisů té které zdravotní pojišťovny. Pokud jde o práci poraden v odborných ambulancích, např. práci v ambulancích plicních, je předpoklad podobných postupů. Se zdravotními pojišťovnami lze nasmlouvat kódy výkonů v těchto poradnách. V ordinacích praktických lékařů se odvíjí spíše krátká intervence.

6.2. *Charakter nízkoprahových služeb*

Nízkoprahové služby rozdělujeme obecně dle standardů sociálních služeb na nespecifické s cílem udržovat zdravý životní styl, přispívat ke změnám v rizikovém vývoji životního stylu, a specifické, kdy jsou tyto služby určeny těm, kteří mají potíže související s rizikovými nebo patologickými sociálními jevy např.

prostitucí, bezdomovectvím, drogami, trestnou činností, apod. Soubory standardů Ministerstva zdravotnictví ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR shodně zdůrazňují veřejnou přístupnost odborných služeb bez ohledu na věk, pohlaví, rasu, postavení, psychický či fyzický stav a socioekonomické možnosti (Libra in Kalina, 2003). Klientům by měl být umožněn anonymní kontakt, což napomáhá vybudování důvěry, pokud jde o spolupráci klienta s terapeutem. Současně by neměl být brán zřetel na místo bydliště klienta. Poskytované služby by měly mít prvky časně intervence, tedy lékařské poradenství, kontakt na svépomocné aktivity, mělo by se pracovat s motivací ke strukturované terapii, klient by měl být veden a sledován v postupující léčbě. Toto by se mělo týkat poraden obecně, tedy i poraden pro kuřáky, které jsou předmětem výzkumu této práce.

7. Metodologie výzkumu

7.1. Cíl výzkumu

Cílem práce je určit, do jaké míry je síť poraden pro kuřáky dostupná, a dále ověřit, kolik poraden skutečně pracuje v jednotlivých krajích ČR. Úkolem je zjistit, zda jsou tyto poradny nízkoprahové v tom smyslu, že přijmou klienta s jiným trvalým bydlištěm než je sídlo poradny, zda je třeba mít nějaké doporučení do poradny nebo se klient může přihlásit sám. Současně je pro klienta důležitá informace, zda se za poradnu platí nebo je zdarma a jaký je časový plán poradny (za jak dlouho klienta objedná a kolik bude následovat návštěv).

7.2. Soubor dat

Při získávání souboru dat bylo postupováno tak, že byl vytvořen imaginární kuřák, který chce přestat kouřit a ví, že to bez odborné pomoci nedokáže. Zkoušel to už opakovaně sám, koupil si i nikotinové náplasti a žvýkačky, ale ukončit kouření se mu nedaří. Internetové poradny mu moc nepomohly. Myslí si, že potřebuje individuální přístup s osobním kontaktem. Je rozhodnutý přestat kouřit, nemá však čas pátrat po kontaktech na poradnu. Chce jasnou informaci, kam může zatelefonovat, objednat se a co je k tomu potřeba. Nechce dojíždět někam do poradny daleko od místa svého bydliště či působiště.

V internetovém vyhledávači *Seznam.cz* tedy bylo zadáno heslo „odvykání kouření“. Na stránkách *www.odvykani-koureni.cz* je k dispozici seznam poraden pro kuřáky, které jsou tříděny dle krajů a jsou uvedeny v sekci Objednání on-line. Tyto poradny jsou vedeny jako 1./ centra pro léčbu závislosti na tabáku, 2./ poradny pro odvykání kouření odborných lékařů a 3./ poradny pro odvykání kouření praktických lékařů. Soubor byl zkompleťován k 17.9.2010. O pět měsíců později byl doplněn informacemi z webových stránek Společnosti pro léčbu závislosti na tabáku (*www.slzf.cz*).

Tabulka 3 ilustruje počet poraden dle krajů ve vstupním souboru.

Tabulka 3: Celkový počet poraden v seznamu, rozvržení dle krajů

	JČ	JM	KV	HK	LB	MS	OL	PA	PN	AB	SČ	ÚL	JI	ZL	Σ
Σ	9	29	7	11	12	22	11	6	14	58	37	16	9	15	256

Vysvětlivky: JČ-kraj Jihočeský, JM-kraj Jihomoravský, KV-kraj Karlovarský, KH – kraj Královehradecký, LB – kraj Liberecký, MS- kraj Moravskoslezský, OL – kraj Olomoucký, PA-kraj Pardubický, PN-kraj Plzeňský, AB – hl.m. Praha, SČ-kraj Středočeský, ÚL-kraj Ústecký, JI-kraj Vysočina, ZL- kraj Zlínský

Největší počet poraden byl nalezen v kraji Praha (58), nejméně v kraji Pardubickém (6). Tabulka č.4 uvádí rozlišení poraden dle krajů a odborností.

Tabulka 4: Poradny dle seznamu (soubor A)

	JČ	JM	KV	HK	LB	MS	OL	PA	PN	AB	SČ	ÚL	JI	ZL	Σ
C	2	7	0	0	2	4	2	1	2	7	2	2	1	1	33
A	4	19	7	8	7	15	5	4	11	48	30	14	7	14	187
PL	3	3	0	3	3	3	4	1	1	3	6	0	1	0	31
Σ	9	29	7	11	12	22	11	6	14	58	37	16	9	15	256

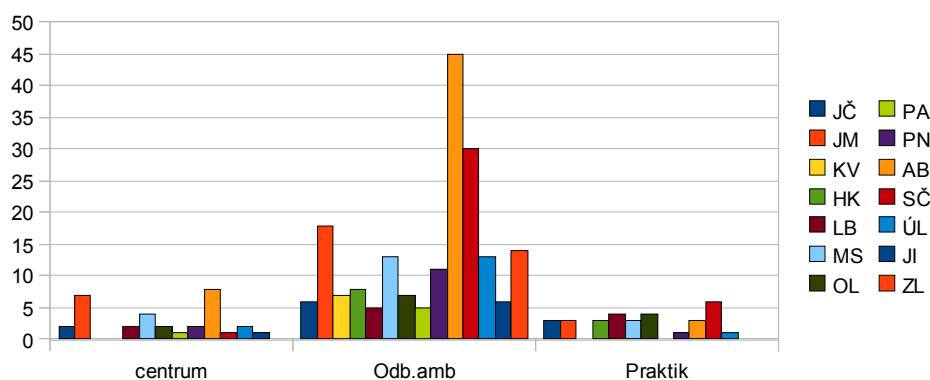
Vysvětlivky(použity i pro tabulky č. 6,7,8,9): JČ-kraj Jihočeský, JM-kraj Jihomoravský, KV-kraj Karlovarský, KH – kraj Královehradecký, LB – kraj Liberecký, MS- kraj Moravskoslezský, OL – kraj Olomoucký, PA-kraj Pardubický, PN-kraj Plzeňský, AB – hl.m. Praha, SČ-kraj Středočeský, ÚL-kraj Ústecký, JI-kraj Vysočina, ZL- kraj Zlínský.(použito i v dalších tabulkách)

C- Centra pro léčbu závislosti na tabáku,A-ambulance odborných lékařů, PL ordinace praktických lékařů .
(použito i pro tabulky č.5,6)

Vysvětlivky: JČ - kraj Jihočeský, JM - kraj Jihomoravský, KV - kraj Karlovarský, KH – kraj Královehradecký, LB – kraj Liberecký, MS - kraj Moravskoslezský, OL – kraj Olomoucký, PA – kraj Pardubický, PN – kraj Plzeňský, AB – hl.m. Praha, SČ – kraj Středočeský, ÚL – kraj Ústecký, JI – kraj Vysočina, ZL – kraj Zlínský.C- Centra pro léčbu závislosti na tabáku,A-ambulance odborných lékařů, PL ordinace praktických lékařů.

Grafické zpracování předchozí tabulky zřetelně ukazuje převahu poraden v odborných ambulancích lékařů.

Graf 2. Poradny dle seznamu (soubor A)

Vysvětlivky: JČ - kraj Jihočeský, JM - kraj Jihomoravský, KV - kraj Karlovarský, KH – kraj Královehradecký, LB – kraj Liberecký, MS - kraj Moravskoslezský, OL – kraj Olomoucký, PA – kraj Pardubický, PN – kraj Plzeňský, AB – hl.m. Praha, SČ – kraj Středočeský, ÚL – kraj Ústecký, JI – kraj Vysočina, ZL – kraj Zlínský. C- Centra pro léčbu závislosti na tabáku, A- ambulance odborných lékařů, PL ordinace praktických lékařů.

Vstupní seznam poraden neměl přesně uvedeny odbornosti lékařů.

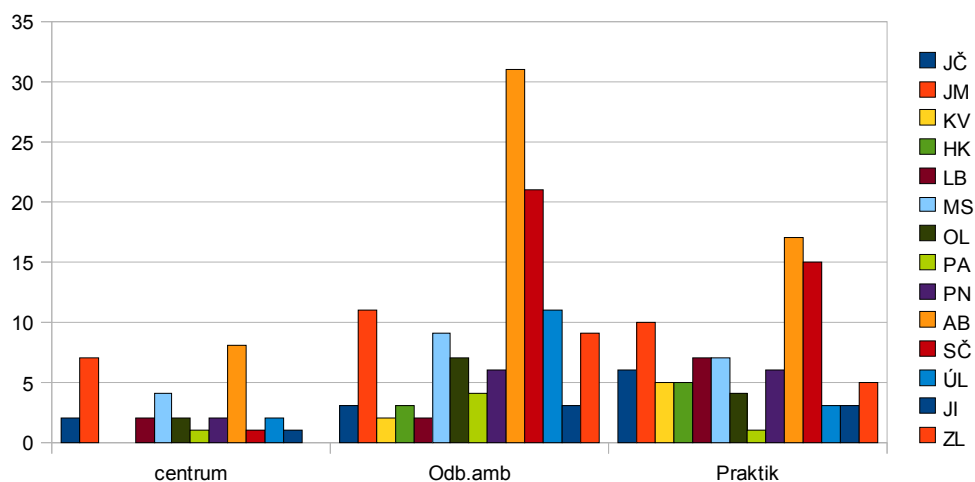
Nejčastěji byly ordinace praktických lékařů vedeny i jako odborné ambulance. Praktický lékař je specializovaný odborník, ale v pojmu ambulance odborného lékaře je spatřována méně obecná specializace, jde např. o lékaře plicní ambulance, internistu, alergologa a podobně. Data byla následně upravena tak, že pokud v názvu poradny zaznělo, že ji vede praktický lékař, byla přeřazena mezi poradny praktických lékařů. Rozlišením odborností se rozšířila skupina poraden praktických lékařů na úkor odborných ambulančí. Rozlišení typů poraden bylo nutné pro závěrečnou interpretaci výsledků. Specializace poraden byla upřesněna i při jejich kontaktování.

Tabulka 5: Poradny dle skutečné odbornosti (soubor B)

	JČ	JM	KV	HK	LB	MS	OL	PA	PN	AB	SČ	ÚL	JI	ZL	Σ
C	2	7	0	0	2	4	2	1	2	7	2	2	1	1	33
A	2	10	2	4	2	11	5	3	5	31	16	11	4	10	117
PL	5	12	5	7	8	7	4	2	7	20	19	3	4	4	106
Σ	9	29	7	11	12	22	11	6	14	58	37	16	9	15	256

Vysvětlivky: JČ - kraj Jihočeský, JM - kraj Jihomoravský, KV - kraj Karlovarský, KH – kraj Královehradecký, LB – kraj Liberecký, MS - kraj Moravskoslezský, OL – kraj Olomoucký, PA – kraj Pardubický, PN – kraj Plzeňský, AB – hl.m. Praha, SČ – kraj Středočeský, ÚL – kraj Ústecký, JI – kraj Vysočina, ZL – kraj Zlínský

Graf 3: Poradny dle skutečné odbornosti (soubor B)

Vysvětlivky: JČ - kraj Jihočeský, JM - kraj Jihomoravský, KV - kraj Karlovarský, KH – kraj Královehradecký, LB – kraj Liberecký, MS - kraj Moravskoslezský, OL – kraj Olomoucký, PA – kraj Pardubický, PN – kraj Plzeňský, AB – hl.m. Praha, SČ – kraj Středočeský, ÚL – kraj Ústecký, JI – kraj Vysočina, ZL – kraj Zlínský

Soubory jsou nazvány takto:

- Soubor A je základní soubor všech poraden
- Soubor B je souborem poraden s upřesněním, zda se jedná o centra léčby závislosti, ordinace praktických lékařů nebo ambulance odborných lékařů
- Soubor C je souborem poraden, které do podařilo kontaktovat.
- Soubor D je soubor poraden, které se podařilo nakontaktovat a které aktivně fungují. Platí tedy : $A=B>C>D$.

7.3. Získávání dat

Data byla získávána telefonicky, vždy v pracovní den, v době od 8 hod do 14:30 hod. Za využití metody *mystery shopping* bylo zjišťováno, zda poradny fungují a za jakých podmínek. Zakázka byla zadávána dle telefonních čísel uvedených v seznamu poraden. Pro co největší homogenost souboru bylo stanoveno pro všechny telefonáty stejné schéma - vyzvánění telefonu maximálně 10x, volající se dotazuje, zda je na vytočeném telefonním čísle poradna pro kuřáky s vysvětlením, že její manžel v dané lokalitě nastupuje do zaměstnání a chtěl by přestat kouřit, ale neví, zda by ho v poradně přijali. Současně je vznesen dotaz na to, zda potřebuje nějaké doporučení do poradny, zda bude něco platit, o kolik návštěv půjde, jaká je doba objednání do poradny a zda stačí, když přijde jen jednou. Získaná data pak byla zpracována do tabulek. Jako podskupina je uvedeno, zda se jedná o poradnu centra pro léčbu závislosti na tabáku, ordinaci praktických či odborných lékařů. Data jsou v závěru dána do souvislosti s demografickými údaji v ČR.

7.4. Mystery shopping

Mystery Shopping je celosvětově využívaná metoda výzkumu trhu pro zjištění kvality zákaznických služeb prostřednictvím fiktivních zákazníků (mystery shopperů), kteří sledují úroveň prostředí a obchodní, komunikační a vyjednávací schopnosti personálu. Ti, kteří testují, vystupují v roli zákazníků, proto je situace zcela přirozená. Požadované informace se získávají pomocí předem určených testů. Co nejdříve po ukončení testovacího rozhovoru je proveden jeho

podrobný záznam. *Mystery Shopping* je výzkumná metoda specifická tím, že zkoumaná osoba v daný okamžik neví, že je testována, a tak nedochází ke zkreslení jejího chování a jednání. Při této metodě je třeba dodržovat etické zásady a pravidla Mezinárodního kodexu ESOMAR pro tento typ výzkumu, a to zejména ta, že výsledky výzkumu nesmějí být použity k sankcím nebo poškození jednotlivých respondentů, výzkum nesmí narušit normální chod zkoumané organizace.

7.4.1. Limitace získávání dat

Získávání dat a redukce souboru měly své limitace.

Telefonický kontakt nebyl naplněn:

- a) Telefonní číslo nebylo správné nebo nebylo uvedeno vůbec, některá telefonní čísla se opakovala, v jednotlivých případech byly často uvedeny 2-4 kontakty do poradny na stejném telefonním čísle;
- b) Telefon nikdo nezvedl, i když bylo voláno několikrát, v různé dny a jinou dobu, přičemž telefon vyzváněl, nešlo tedy o obsazenou nebo nefungující telefonní linku;
- c) Časové možnosti autora telefonovat v běžnou pracovní dobu každý den;

S ohledem na výše uvedené překážky byl stanoven maximální počet pokusů o navázání telefonického kontaktu s poradnou, a to na tři pokusy. Do poraden bylo telefonováno opakovaně – pokud se kontakt nezdařil napoprvé, následoval další pokus v jiný den a v jinou denní dobu.

Výsledný počet poraden byl redukován o ty, které se nepodařilo nakontaktovat. U některých z nich byl uveden odkaz na on-line objednávání nebo e-mailová adresa, ale pro udržení stejného postupu při získávání dat tyto možnosti nebyly použity.

7.4.2. Prostředky pro získávání dat

Data byla získávána osobně, k telefonování využita služební telefonní linka s omezeným měsíčním limitem, zaměstnavatel byl informován.

7.4.3. Časový harmonogram výzkumu

Sběr dat proběhl v období od 28.9.2010 do 15.4.2011.

7.5. Kódování dat

Získaná data bylo nutno zakódovat tak, aby bylo možno je sloučit do tabulek, které budou sloužit k závěrečnému vyhodnocení.

Kódování muselo být pro množství dat co nejjednodušší, vycházelo z předpokladu, že pokud je otázka zodpovězena ANO, rovná se tato odpověď číslu 1, odpověď NE se rovná 0:

Poradna funguje?:	ANO = 1	NE = 0
Nutná registrace u lékaře poradny?	ANO = 1	NE = 0
Je nutné doporučení praktického lékaře, u kterého je kuřák registrován, k přijetí do poradny?	ANO= 1	NE = 0
Je nutný nějaký vstupní poplatek do poradny?	ANO = 1 (kolik?)	NE = 0

Doba objednání do poradny ani počet návštěv poradny nebyly kódovány.

Počet obyvatel v krajích a ČR jako celku, stejně jako počet zkoumaných poraden nebylo kódováno. Získaná data byla vložena do tabulek, doplněna pro názornost grafickým zpracováním a vztažena na počet obyvatel dle jednotlivých krajů ČR.

8. Výsledky

8.1. Kontaktované poradny

Vstupní soubor 256 poraden byl redukován na poradny, u kterých bylo dosaženo telefonického kontaktu. Počet nakontaktovaných poraden byl 218 (soubor C), což z úvodního souboru A činí 85 %, jak ukazuje níže uvedená tabulka. Proběhlo 348 telefonických hovorů nebo pokusů o ně.

V krajích Královéhradeckém, Moravskoslezském, Pardubickém se podařilo zkontaktovat všechny poradny. Pardubický a Královéhradecký kraj byl zastoupen 7, resp. 6 poradnami, bylo tedy možné, že kontakt byl získán snadněji pro přesnost dat. Moravskoslezský kraj však s počtem poraden 22 této domněnce neodpovídá. V kraji Jihočeském a kraji Vysočina se z celkově malého počtu 9 poraden podařilo zkontaktovat 7, tj. 75% ze všech poraden v kraji. Stejná úspěšnost kontaktů byla v kraji Středočeském, kde bylo zkontaktováno 29 z 37 poraden.

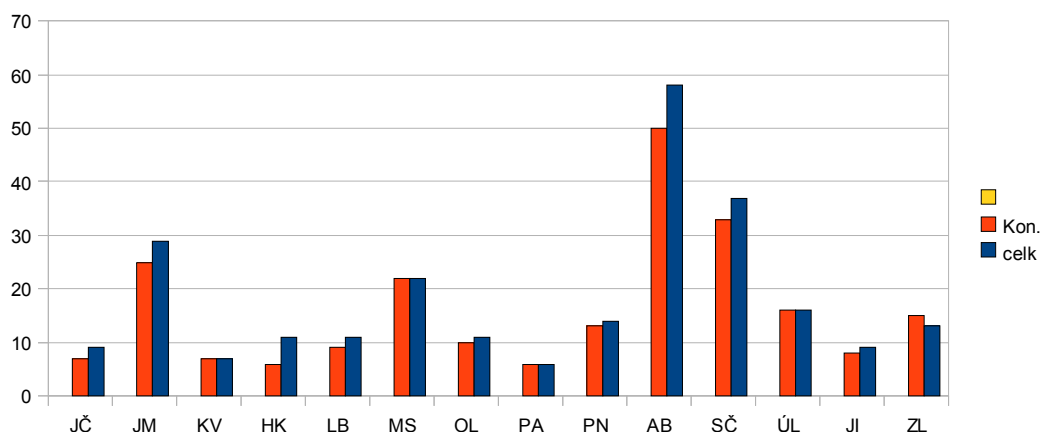
Tabulka 6: Počty kontaktovaných poraden (soubor C)

	JČ	JM	KV	HK	LB	MS	OL	PA	PN	AB	SČ	ÚL	JI	ZL	Σ	B
C	2	7	0	0	1	4	2	1	2	6	2	1	1	1	30	91
A	4	9	2	3	2	11	4	3	6	14	14	9	3	3	87	74
P	1	9	5	6	5	7	4	2	5	29	13	4	3	8	101	95
Σ	7	25	7	9	8	22	10	6	13	49	29	14	7	12	218	85
%	78	86	100	82	100	100	91	100	93	84	78	88	78	80	85	%

Vysvětlivky: Vysvětlivky: JČ - kraj Jihočeský, JM - kraj Jihomoravský, KV - kraj Karlovarský, KH – kraj Královéhradecký, LB – kraj Liberecký, MS - kraj Moravskoslezský, OL – kraj Olomoucký, PA – kraj Pardubický, PN – kraj Plzeňský, AB – hl.m. Praha, SČ – kraj Středočeský, ÚL – kraj Ústecký, JI – kraj Vysočina, ZL – kraj Zlínský

C- Centra pro léčbu závislosti na tabáku, A- ambulance odborných lékařů, P- ordinace praktických lékařů, B - % ze souboru B (celkový počet poraden)

Graf 4: Úspěšnost získání kontaktů dle krajů

vysvětlivky: KON- kontaktované poradny, Celk-celkový počet poraden

8.2. Aktivně pracující poradny

Do souboru D byly zařazeny poradny, které v době kontaktu aktivně pracovaly .

Tabulka 7: Počet fungujících poraden dle odbornosti a krajů (soubor D)

	JČ	JM	KV	HK	LB	MS	OL	PA	PN	AB	SČ	ÚL	JI	ZL	Σ	%zC	%zB
C	2	7	0	0	1	4	2	1	2	6	2	1	1	0	29	97	88
A	1	7	0	2	2	7	4	3	4	14	8	2	3	6	63	72	54
P	3	3	2	4	0	4	0	2	2	9	8	3	3	2	44	44	42
Σ	6	17	2	6	3	15	6	6	8	29	18	6	7	8	137		
	86	68	29	67	38	68	60	100	62	59	62	43	100	65	63	% z C	
	67	59	29	55	25	68	55	100	57	50	49	38	78	53	54	% z B	

Vysvětlivky: JČ - kraj Jihočeský, JM - kraj Jihomoravský, KV - kraj Karlovarský, KH – kraj Královehradecký, LB – kraj Liberecký, MS - kraj Moravskoslezský, OL – kraj Olomoucký, PA – kraj Pardubický, PN – kraj Plzeňský, AB – hl.m. Praha, SČ – kraj Středočeský, ÚL – kraj Ústecký, JI – kraj Vysočina, ZL – kraj Zlínský.

C- Centra pro léčbu závislosti na tabáku, A- ambulance odborných lékařů, P- ordinace praktických lékařů, %zA - procento ze souboru A (poradny dle skutečné odbornosti), %z B- % ze souboru B (kontaktované poradny)

Nejvyšší počet pracujících poraden pro kuřáky byl v kraji Praha. Je to však jen polovina z celkového počtu poraden uvedených v souboru A. Aktivně fungujících z nich je jen 58%. Z toho vyplývá, že ze všech uvedených pražských poraden aktivně pracuje jen ¼.

Z celkového počtu všech poraden, které se podařilo zkontaktovat, uvedly 2/3 (63%), že jsou aktivní. To je asi polovina (54%) všech poraden v ČR. 84% kontaktovaných poraden aktivně pracovalo v kraji Jihočeském, v ostatních krajích fungovalo 63% poraden a méně.

8.3. Požadavek registrace a doporučení u lékaře poradny

Další sledovanou proměnnou bylo, zda je nutné mít do poradny doporučení a zda se může do poradny se přihlásit klient z jiné lokality, než je její sídlo. Tedy, zda u daného lékaře, který vede poradnu, musí být registrován.

Registrace byla vyžadována nejčastěji v ordinacích praktických nebo závodních lékařů, doporučení bylo vyžadováno jen výjimečně, jak je patrné z následující tabulky.

Tabulka 8: Fungující poradny dle skutečné odbornosti, které vyžadovaly registraci ve vlastním zařízení a doporučení lékaře před nástupem do poradny

	JČ	JM	KV	HK	LB	MS	OL	PA	PN	AB	SČ	ÚL	JI	ZL	Σ
F	6	17	2	6	3	15	6	6	8	29	18	6	7	8	137
Rg.	1	5	1	1	1	3	0	2	1	11	7	0	1	1	38
PL	1	2	1	1	1	2	0	2	0	8	4	0	0	1	23
%	17	29	50	17	33	20	0	33	13	38	39	0	14	13	28
Dp.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2

Vysvětlivky: F- poradna aktivně funguje, Rg- poradna vyžaduje registraci u daného lékaře

Dp.- Poradna vyžaduje před přijetím klienta do péče doporučení praktického lékaře

klienta. PL-ordina praktického lékaře vyžadující registr

Vysvětlivky: JČ - kraj Jihočeský, JM - kraj Jihomoravský, KV - kraj Karlovarský, KH – kraj Královohradecký, LB – kraj Liberecký, MS - kraj Moravskoslezský, OL – kraj Olomoucký, PA – kraj Pardubický, PN – kraj Plzeňský, AB – hl.m. Praha, SČ – kraj Středočeský, ÚL – kraj Ústecký, JI – kraj Vysočina, ZL – kraj Zlínský

Možnost dojít si do poradny bez doporučení a bez registrace v databázi pacientů lékaře, který poradnu provozuje, spolu s platbou za poradnu, byla stanovena jako charakteristika nízkoprahovosti, tedy dostupnosti jakéhokoliv klienta.

8.4. Poplatky v poradnách

Částka, kterou kuřák při vstupu zaplatí, se velmi liší. V drtivé většině poraden byl vyžadován jen poplatek ve formě regulačního poplatku. Některé poradny si určují cenu dohodou, jindy je stanovena pevná hodinová taxa, která je různá pro vstupní pohovor a pro další návštěvy.

8.5. Počet návštěv v poradně

Počet návštěv nebylo možno stanovit. Na dotaz, kolikrát je nutno poradnu navštívit, se odpověď různila, obecně se předpokládalo návštěv více v závislosti na ambivalenci kuřáka k nekouření a postupu jeho odvykání.

8.6. Doba objednání do poradny

Doba objednání do poradny byla velmi individuální, nelišila se dle typu poradny, bylo možné se setkat s předem určenými dny pro poradnu, v centrech bylo otevřeno 2-3x týdně, v ordinaci praktických lékařů bylo doporučeno chodit v době, kterou má lékař vyčleněnou např. na administrativu.

8.7. Poradny v krajích ČR

Jedním ze zkoumaných ukazatelů práce je dostupnost aktivně fungujících poraden pro kuřáky v jednotlivých krajích ČR. Číslo bylo redukováno s předpokladem, že asi 30% obyvatel ČR kouří. Jak bylo uvedeno výše, asi 63% kuřáků přestává kouřit bez jakékoliv pomoci a jen 5% kuřáků vyhledá odbornou pomoc (Sovinová, 2009). Poslední sloupec tabulky 9 ukazuje, pro kolik takto rozhodnutých a aktivně pomoc vyhledávajících kuřáků pracuje jedna poradna.

Tabulka 9: Počet fungujících poraden dle odbornosti na počet obyvatel v kraji

	Počet obyv.	C	A	PL	∑	poradna/obyv.	poradna/kuřák	poradna/klient
JČ	624568	2	1	3	6	104094	35698	1785
JM	112449	7	7	3	17	6615	2205	110
KV	303714	0	0	2	2	151857	50673	2531
HK	549329	0	2	4	6	91555	30518	1526
LB	427396	1	2	0	3	142465	47488	2374
MS	1124493	4	7	4	15	74966	24989	1249
OL	638374	2	4	0	6	106396	35465	1773
PA	507176	1	3	2	6	84529	27176	1409
PN	549600	2	4	2	8	18952	6317	316
AB	1160118	7	13	9	29	40004	13335	667
SČ	1123931	2	8	8	18	187322	62441	3122
ÚL	819450	1	3	2	6	13658	4553	228
JI	518315	1	3	3	7	74045	24682	1234
ZL	594060	0	6	2	8	74258	24753	1238
∑	10206436	30	63	44	137	74500	24833	1242
ó						88944	40979	2049

Vysvětlivky: poradna/kuřák - počet kuřáků na jednu poradnu

poradna/klient- počet klientů (kuřáků, kteří by vyhledali odbornou pomoc) na jednu poradnu

Vysvětlivky: poradna/kuřák - počet kuřáků na jednu poradnu

poradna/klient- počet klientů (kuřáků, kteří by vyhledali odbornou pomoc) na jednu poradnu

Vysvětlivky: JČ - kraj Jihočeský, JM - kraj Jihomoravský, KV - kraj Karlovarský, KH - kraj Královehradecký, LB - kraj Liberecký, MS - kraj Moravskoslezský, OL - kraj Olomoucký, PA - kraj Pardubický, PN - kraj Plzeňský, AB - hl.m. Praha, SČ - kraj Středočeský, ÚL - kraj Ústecký, JI - kraj Vysočina, ZL - kraj Zlínský.

C- Centra pro léčbu závislosti na tabáku, A- ambulance odborných lékařů, PL ordinace praktických lékařů.

9. Diskuze

9.1. *Poradny*

Vstupem do výzkumu byly informace získané na webových stránkách, které se odvykáním kouření zabývají, přičemž za základ byly vybrány informace Společnosti pro léčbu závislosti na tabáku, která sdružuje lékaře a další zdravotníky, zabývající se léčbou závislosti na tabáku (www.slzt.cz).

Šetření ukázalo, že většina proškolených praktických lékařů svoji poradnu provozuje (pokud vůbec) jen pro své registrované pacienty. Z celkového počtu 107 poraden praktických lékařů aktivně funguje 44 (tj. 44%), víc jak polovina z nich (23) jen ale své pacienty registrované u praktického lékaře, který poradnu vede. Tato skutečnost koresponduje s průzkumem PESCE (viz také str. 23), který odhalil několik faktorů, které snižují nebo zvyšují angažovanost praktických lékařů v intervencích při odvykání:

- a) faktory týkající se lékaře(jejich vlastní kuřácký status, jejich pohled na vlastní roli ve vztahu k pacientům, vztah lékař-pacient)
- b) faktory spojené s pacientem (míra motivace kuřáka, těhotné ženy, pacienti s vysokým stupněm rizika)
- c) profesionální podmínky praktických lékařů (pracovní podmínky, edukace, finanční odměna za intervenci, neznalost center)

Z průzkumu PESCE také vyplynulo, že většina praktických lékařů považuje kouření za nemoc, víc než polovina z nich je přesvědčena, že kuřák potřebuje při odvykání kouření podporu ze strany lékaře, převládá názor, je právě praktičtí lékaři jsou ti nejdůležitější v pomoci kuřákům abstinovat: jen 7% z dotázaných praktických lékařů považuje za nejdůležitější specialisty v této problematice odborníky z center léčby závislosti na tabáku.

V poradnách odborných ambulantních lékařů z celkového počtu 116 poraden jich 63, tj.54% aktivně pracuje. Registrace pacienta byla vyžadována nejčastěji v plicních ambulancích, kde byl předpoklad provedení vyšetření (rtg

plic, spirometrie, klinické vyšetření), po odběru kuřácké anamnézy následovala intervence k nekouření.

Společnost pro léčbu závislosti na tabáku na svých stránkách (www.slzt.cz) prohlašuje, že se snaží o zvýšení počtu specializovaných poraden pro léčbu závislosti na tabáku. Ty by měly zahrnovat krátkou intervenci každého lékaře i sestry, na specializovaných pracovištích (v centrech) nabízet intenzivní léčbu a také by měla pracovat telefonní linka pro odvykání kouření. Společnost pro léčbu závislosti na tabáku se snaží o propagaci standardů léčby v těchto centrech, snaží se o sledování výsledků léčby. Představa je, že specializovaná pracoviště - Centra pro léčbu závislosti na tabáku - by vznikla u každé nemocnice. Jako problematická se však jeví skutečnost, že webové stránky této společnosti, na které je odkazováno z jiných portálů o kouření, obsahují zastaralé informace. Tyto informace (např., že některé zdravotní pojišťovny hradí léčbu odvykání kouření) stejně jako informace o poradnách, které ve skutečnosti nefungují nebo nejsou dostupné, nemusí u kuřáka, ale i u odborné veřejnosti, vzbudit důvěru. Počet center a ambulancí v celé ČR i v jednotlivých krajích, dle osobního sdělení Dr. Králíkové, není určen. Výzkumy a statistiky, které se zabývají tématem kouření, nehodnotí, zda poradny fungují. Specializovaná databáze klientů je zavedena v jen v centrech pro léčbu závislosti na tabáku, není povinností v ambulancích odborných či praktických lékařů (autorka práce pracuje v takové poradně, proto je jí tato skutečnost známa). Jediným ukazatelem funkčnosti poraden je vykazování provedené intervence k proplácení zdravotním pojišťovnám. To se však týká jen center léčby pro závislost na tabáku, která si takové kódy mohou se zdravotními pojišťovnami nasmlouvat.

9.2. Platba za poradnu

Pokud jde o platby při nástupu do poradny, většinou se jednalo o tzv. regulační poplatky, zvláště v centrech pro léčbu závislosti na tabáku, které se řídí svými metodickými pokyny a mají se zdravotními pojišťovnami nasmlouvány kódy výkonů 25501 a 25503, tyto kódy pojišťovně vykazují, a tedy poradna je pro klienta bezplatná. Podobná situace byla avizována v odborných plicních

ambulancích, kde je klient před přijetím do poradny vyšetřen, dále veden jako pacient ambulance a kódy jsou opět vykazovány na pojišťovnu. Nejčastěji u praktických lékařů bylo možno se setkat s tím, že cena za poradnu je dohodou, některé ambulance mají ceny stanoveny odlišně za první hodinu poradny, za další hodinu je cena jiná. Některé poradny uvedly, že klient neplatí nic. Zvláštností pak byly poradny, které nabízejí alternativní léčbu - tam se cena poradny pohybuje až do 3600 Kč za hodinu ošetření.

9.3. Dostupnost poraden v krajích ČR

Nejlepší dostupnost poraden pro kuřáky je v kraji Jihomoravském, naopak nejhorší síť fungujících poraden pro kuřáky je v kraji Středočeském. Bylo zjištěno, že průměrně pracuje jedna fungující poradna pro téměř 89 tisíc obyvatel ČR, tj. pro téměř 30 tisíc kuřáků. Jen asi 5% kuřáků chce vyhledat odbornou pomoc, průměrný počet takto rozhodnutých klientů na jednu poradnu je 2049.

10. Závěr

Studie se zabývala sítí poraden pro kuřáky a jejich dostupností.

Bylo zjištěno, že limitním faktorem pro kuřáky, kteří se rozhodli přestat kouřit za asistence terapeuta, je problém kontaktování poradny. Nejlépe se kontakt dařil u center léčby závislosti na tabáku, téměř všechny aktivně pracují. Mají jednotný metodický postup a srovnatelnost péče v jednotlivých centrech. Poradny v odborných ambulancích jsou převážně u plicních lékařů. Zde je péče o kuřáka zaměřena nejen na odvykání kouření, ale i na různé somatické komplikace s kouřením často spojené a jím vyvolané.

Poradny praktických lékařů jsou k dispozici všem kuřákům jen v omezeném množství. Léčba závislosti na tabáku, jak bylo uvedeno v prvních doporučeních v *Cor et Vasa*, by přitom měla být nabízena jak soukromými, tak státními zdravotními systémy. Dostupnost léčby by měla být co nejširší. Síť poraden je však v celé České republice značně nerovnoměrná.

Pokud kuřák nalezne vhodnou poradnu, nemusí mít do poradny doporučení, je však omezen nutností registrace v poradně, není anonymním klientem. „Vyšším prahem“ může být platba nejen regulačního poplatku, ale i poplatku za psychoterapii a zvláště pak poplatku za léky.

Na závěr lze konstatovat, že kuřák, který je rozhodnut zanechat kouření, musí vynaložit nemalé úsilí, aby na pomoc v poradnách dosáhl. Je proto třeba podpořit rozvoj sítě poraden tak, aby byly dostupnější – to je úkolem nejen pro organizace celou problematiku zastřešující, ale i pro každého lékaře, zdravotníka či terapeuta, který pacienta ve své ambulanci potká.

11. ZDROJE

1. Borio,G., *Tobacco Timeline: The Seventeenth Century--The Great Age of the Pipe*, 2003 online:
http://www.tobacco.org/resources/history/Tobacco_History17.html.
2. *Doporučený postup při konzultaci se závislým na tabáku*. Praha : Česká lékárnická komora, 28.6.2010. 7 s. Dostupné z WWW:
<slt.cz/dokumenty/DoporLekarnici.pdf>. Verze 1.0.
3. Gilman, S., L; Xun, Z.,*Příběh kouře : Člověk a kouření od úsvitu až po současnost*. 1. Praha : Dybbuk, 2006. 457 s. ISBN 80-8686-2-23-2.
4. Hrbek,I., *ABC cestovatelů, mořeplavců, objevitelů*. 1. Praha : Panorama, 1979. 285 s.
5. Kalina,K. a kol. ,*Základy klinické adiktologie*, Grada Publishing a.s., 2008 ISBN 978-80-247-1411-0.
6. Kavalírová, L., *Doporučený postup při konzultaci se závislým na tabáku. Doporučené postupy* [online]. 18.6.2010, 1.0, [cit. 2011-03-16]. Dostupný z WWW: <slzt.cz/odborna-doporuzeni>.
7. Kozák, J.T., *Rizikový faktor kouření* Praha:KPK, 1993, s. 242.
8. Králíková, E., Čeští lékaři a Světový den bez tabáku. 31. května 2005. *Časopis lékařů českých*. 2005, 144, s. 646-647. Dostupný také z WWW: <prolekare.cz >. ISSN 1803-6597.
9. Králíková, E. A kol., Doporučení pro léčbu závislosti na tabáku. *Časopis lékařů českých : Speciální sdělení*. 9.5.2005, 144, 5, s. 327-333. Dostupný také z WWW: <cls.cz/dokumenty/clc5kralikova.pdf>. ISSN 1802-1891.
10. Králíková,E.,Kozák,J.T., *Jak přestat kouřit*, 2.přepracované a doplněné vydání, Maxdorf Praha,2003 , ISBN 8-85912-68-6
11. Králíková,E., Kozák,j.,T., *Odvykání kouření v denní praxi lékaře*, Maxdorf Jessenius 1997 ISBN 80-85800-66-7
12. Láchová, J.,*Evropské výběrové šetření o zdravotním stavu v ČR –EHIS CR*, Kouření a vystavení tabákovému kouři, ÚZIS ČR,Aktuální informace č. 282001

13. Léčba závislosti na tabáku. *Léčba závislosti na tabáku : první evropská doporučení WHO*. Praha : Česká kardiologická společnost, Cor et Vasa, 2/2002. s.K25-K28 s. ISSN 0010-865012. *Léčba závislosti na tabáku : Pracovní postup*. Praha : ČAS-Prezídium, 1.3.2010. 14 s. Dostupné z WWW: <slzt.cz/odborna-doporuceni/dokumenty/DoporCAS.pdf>. ČAS/PP/2010/0001.
14. Libra, J.in Kalina,K., a kol., *Drogy a drogové závislosti : Mezioborový přístup*. Dotisk 1.vydání Praha : Úřad vlády ČR, 2003. Nízkoprahová kontaktní centra, s. 165-171,166. ISBN 80-86734-05-6.
15. Lignit,J. *A tentative ilustration of the smoking initiation and cessation cycles* . Tab. Control 2000;9:113.
16. Nešpor, K. *Závislost na návykových látkách a související poruchy*, ČLS JEP, doporučené postupy pro praktické lékaře, projekt MZ ČR zpracovaný ČLS JEP za podpory grantu IGA MZ ČR 5390-3,Reg.č. 0/038/259.
17. Novák, M., a kol.,*O kouření*, Avicenum, zdravotnické nakladatelství, 1980,ISBN 08-060-80.
18. *Slavná historie tabákového dýmu*. 1. České Budějovice : Forma, 1996. 182 s. ISBN 80-7213-006-4.
19. Sovinová, H., Sadílek,P., Csémy, L. *Vývoje prevalence kuřáctví v dospělé populaci ČR. Názory a postoje občanů ČR k problematice kouření.Výzkumná zpráva. (Období 1997-2008)*, SZÚ, 2009.
20. Světové šetření o zdraví (6. díl) - Kouření tabáku a spotřeba alkoholu. *Rychlé informace*. 13.2.2004, 2004, 5, s. 1-3. Dostupný také z WWW: <www.uzis.cz/rychle-informace>.
21. Špaček, R., *Srdce a kouření*. Cor et vasa. 2006, 43 (10), s. 505-511.
22. Cls.cz [online].MeDitorial, 2007-10 [cit. 2011-02-28]. Cls-jep. Dostupné z WWW: <cls.cz>. ISBN 1802-1891
23. *Champix.cz : odvykání kouření/odborník* [online].Meditorial , 2011, 28.3.2011 [cit. 2011-03-28]. Průzkum mezi PL. Dostupné z WWW: <champix.cz>. ISSN 1803-8204.
24. *Exnico.com* [online]. 2009 [cit. 2011-03-13]. Milníky tabákového kouře. Dostupné z WWW: <http://www.exnico.com/milniky-tabakoveho-koure>.
25. *Jak překonat tabákovou epidemii. Mezinárodní doporučení pro odvykání kouření v primární péči* [online]. IPCRG (International Primary Care Respiratory

Group). [cit. 2009-07-08]. Adaptováno dle Action on Smoking and health (ASH) Factheet Numer 11: Stopping Smoking ASH 2007, <http://www.akh.org.uk>

26. Janouškovec, P., Brom, V., *Sberatel-ksk.cz* [online]. 4.5.2009, 4.5.2009 [cit. 2011-03-13]. Historie tabákového průmyslu. Dostupné z WWW: <sberatel-lsl.cz/clanek-historie-tabakoveho-prumyslu>. ISSN 2009040006.

27. *Pekar.kozakov.cz* [online]. 2008 [cit. 2011-05-02]. Cestni/fingerland. Dostupné z WWW: <<http://pekar.kozakov.cz/cestni/fingerland.htm>>. Převzato z <http://www.lfhk.cuni.cz/patanat/historie.asp#fingerland>

28. *Pmi.com* [online]. 2002 [cit. 2011-05-13]. Marketpages. Dostupné z WWW: <pmi.com/markepages/Pages/market_cs_cz.aspx>.

29. *Stop-koureni.cz* [online]. Meditorial, 2011, 27.4.2011 [cit. 2011-05-07]. Historie kouření. Dostupné z WWW: <stop-koureni.cz>. ISBN 1308-5469.

30. Šachlová, M.. *Volny.cz/nekurak* [online]. 2009 [cit. 2011-13-03]. Epidemie kouření v České republice. Dostupné z WWW: <http://www.volny.cz/nekurak/epidemie_koureni.htm>, <http://www.exnico.com/zdravotni-nasledky-koureni>

12. PŘÍLOHY

Příloha 1: Spotřeba cigaret na 1 obyvatele za rok v České republice v letech 1989-2009

1989	1776
1990	2152
1991	2025
1992	1950
1993	1912
1994	2040
1995	2185
1996	2165
1997	2354
1998	1852
1999	2090
2000	1882
2001	1664
2002	1893
2003	2192

2004	2243
2005	2275
2006	2338
2007	2345
2008	2107
2009	2071

Zdroj: http://www.czso.cz/cz/cr_1989_ts/0303.pdf

Příloha 2: Seznam poraden pro odvykání kouření dle www.slzt.cz a www.odvykani-koureni.cz

1.Jihočeský kraj

Centra pro léčbu závislosti na tabáku:

České Budějovice, Ambulance psychiatrického oddělení
Nemocnice České Budějovice, a.s.
B. Němčové 585/54
370 87 České Budějovice
tel.: 387 878 732

Strakonice, Plicní oddělení
Nemocnice Strakonice
Radomyšlská 32
386 01 Strakonice
tel.: 383 314 351
MUDr. Radek Cafourek
Návštěvní doba: Úterý 13,00 - 15,00 nebo podle objednání

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Dačice, Nemocnice Dačice
Antonínská
380 01 Dačice
tel.: 384 422 301, klapka 330
MUDr. Ondřej Sochor

Písek

Ordinace praktického lékaře
Sedláčkova 6
397 01 Písek
tel.: 382 214 286
MUDr. Jaroslava Holá
jaroslava.hola@centrum.cz

Ordinace praktického lékaře pro dospělé a Poliklinika Milevsko
Horní Záhoří 35
398 18 Písek
tel.: 382 284 123, Pol. Milevsko: 382 503 231
MUDr. Hana Kuchtová
hanakuchtova@seznam.cz

Protivín, Ordinace praktického lékaře pro dospělé
Masarykovo nám 13
398 11 Protivín
tel.: 382 251 160
MUDr. Jan Kolář

Tábor, Nemocnice Tábor a.s.
Kpt. Jaroše 2000
390 02 Tábor, tel.: 381 606 464, 381 606 410
MUDr. Věra Nováková

Poradna pro odvykání kouření praktických lékařů:

Čkyně, Praktický lékař pro děti, dorost a dospělé
Čkyně 134
384 81 Čkyně
tel.: 388 423 428, 602 271 655
MUDr. Marie Kučerová

Tábor, Ordinace praktického lékaře
Husovo nám 530/1
390 02 Tábor
tel.: 381 253 386
MUDr. Marie Vaňáčková

Záhoří u Písku, Praktický lékař
Horní Záhoří 35
398 18 Záhoří u Písku
tel.: 382 284 123
MUDr. Hana Kuchtová

2.Jihomoravský kraj

Centra pro léčbu závislosti na tabáku

Blansko, Nemocnice Blansko, odd. TRN
Sadová 33
678 01 Blansko
tel.: 516 488 271
MUDr. Renata Rábová, MUDr. Zuzana Studená, MUDr. Kamila Kratochvílová

Brno, Klinika nemocí plicních a tuberkulózy
Fakultní nemocnice Brno - Bohunice
Jihlavská 20
625 00 Brno
tel.: 532 233 198
MUDr. Stanislava Potrepčiaková, MUDr. Tereza Poledníková, MUDr. Elena
Lízalová-Šujanská

Interní kardiologická klinika
FN Brno Bohunice
Jihlavská 20
625 00 Brno
tel.: 532 233173, 2
MUDr. Iva Tomášková 1. interní kardiologická klinika (1.IKAK)

FN U Svaté Anny v Brně
Pekařská 53
600 00 Brno
tel.: 543 182 398
MUDr. Ondřej Sochor

Masarykův onkologický ústav
Bakešův pavilon
Žlutý Kopec 7
656 53 Brno
tel.: 543 134 303
MUDr. Milana Šachlová, CSc., PhD., Mgr. Veronika Březková, Ing. Iva Hrnčířková
Návštěvní doba: čtvrtek 8-16 nebo dle domluvy

Břeclav, Plicní oddělení nemocnice Břeclav
U Nemocnice 1
670 94 Břeclav
tel.: 519 315 227
MUDr. Zuzana Zobačová

Znojmo, Plicní ambulance Nemocnice Znojmo, p.o. Janského 11
669 02 Znojmo
tel.: 515 215 204
MUDr. Roman Hrdina

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů Adamov

AZZA spol.s r.o.
Smetanovo Náměstí 11
679 04 Adamov
tel.: 516 446 315
MUDr. Zdenka Škvařilová

Blansko

Ordinace PL
Sadová 33
678 01 Blansko
tel.: 516 488 412
MUDr. Věra Jíňová

Boskovice

Odborná plicní ambulance
17. listopadu 13
680 01 Boskovice
tel.: 516 803 400
MUDr. Eva Křížová

Brno

Interní ambulance
Sosnová 2b
637 00 Brno
tel.: 541 220 579, MUDr. Ivana Líšková, i.liskova@klikni.cz

Quattromedica spol. s r.o.
Kounicova 26
611 00 Brno
tel.: 544 528 124
MUDr. Blanka Vrečníková

Institut komplexní péče, s r.o.
Plynářská 1
657 02 Brno
tel.: 532 227 513
MUDr. Eva Klusáčková

Praktický a interní lékař
Černopolní 9
613 00 Brno
tel.: 532 234 597
MUDr. Marie Pazourková, Ph.D.
mpazourkova@fnbrno.cz

Ordinace praktického lékaře
Provazníkova 26
613 00 Brno
tel.: 545 21 29 39
MUDr. Eva Hamžová
info@drhamzova.cz

Poradna odvykání kouření
Orlí 18
602 00 Brno
tel.: 545 425 355–8
MUDr. Eliška Bartlová
elba@volny.cz

Interní ambulance
Sosnova 2b
637 00 Brno
tel.: 541 220 579, MUDr. Petra Vodáková, petra.vodakova@email.cz

Břeclav 4

Ordinace praktického lékaře
Tř. 1. Máje 37
691 41 Břeclav
tel.: 519 373 377

MUDr. Viera Uhrová
v.uhrova@centrum.cz

Hodonín

Ordinace praktického lékaře
Blatnice pod Svatým Antonínkem 850
696 71 Blatnice p.Sv.Antonínkem
tel.: 518 331 350, MUDr. Josef Gregůrek
jogr@quick.cz

Státní zdravotní ústav - Oddělení podpory zdraví
Plucárna 1a
695 27 Hodonín
tel.: 511 100 668
Mgr. Petra Nekvapilová, MUDr. Michaela Trnková
petra.nekvapilova@post.cz

Moravský Krumlov

Plicní ordinace
Znojemská 235
672 01 Moravský Krumlov
tel.: 737 648 982
MUDr. Ilona Pavlišová

Velké Bílovice

Všeobecní praktici s.r.o.
Mírová 1124
691 02 Velké Bílovice, tel.: 519 346 221 MUDr. Jan Palaj

Veselí nad Moravou

Ordinace praktického lékaře
U Polikliniky 1289
698 01 Veselí nad Moravou
tel.: 518 396 191
MUDr. Yvona Pavlicová

Vyškov

Plicní oddělení Nemocnice Vyškov
Purkyňova 36
682 01 Vyškov
tel.: 517 315 411
MUDr. Milan Judásek
judasek@nemvy.cz

ORL ambulance, Nemocnice Vyškov
Purkyňova 36
682 01 Vyškov
tel.: 517 315 545
MUDr. Věra Vrtilková
vera.vrt@seznam.cz

Znojmo

Plicní ambulance Nemocnice Znojmo, p.o.
Janského 11

669 02 Znojmo
tel.: 515 215 204
MUDr. Roman Hrdina

Poradna pro odvykání kouření praktických lékařů

Brno

Praktický lékař
Kuklenská 31
61500 Brno
tel.: 554 510 3207
MUDr. Hana Švagříčková

Ordinace praktického lékaře
Velkopavlovická 25
628 00 Brno
tel.: 544 210 872, MUDr. Rostislav Kočí

Zbýšov

Praktický lékař
9. května 9
664 11 Zbýšov
tel.: 546 431 450, 777 255 727 ,MUDr. Roman Popek

3. Karlovarský kraj

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Cheb

Ordinace PL pro dospělé
Májová 19 - Vila Flora
350 02 Cheb
tel.: 354 438 004
MUDr. Daniela Beerová

Praktický lékař pro dospělé
Májová 19
350 02 Cheb
tel.: 354 438 211
MUDr. David Pupala

Praktický lékař pro dospělé
Dvořákova 46
350 02 Cheb, tel.: 354 435 186, MUDr. Vladimíra Vacková,

Jáchymov

Ordinace praktického lékaře
Dukelských hrdinů 1031
362 51 Jáchymov
tel.: 353 811 244
MUDr. Erika Handrychová
Hendrychova@email.cz

Karlovy Vary

TRN

Vítězná 31

360 09 Karlovy Vary

tel.: 353 998 119

MUDr. Vladimír Zindr

Nemocnice Karlovy Vary

Bezručná 19

360 66 Karlovy Vary

tel.: 602 759 611

MUDr. Toufik Bouhalika

Ordinace praktického lékaře

Závodu míru 93

360 17 Karlovy Vary

tel.: 732 452 822

MUDr. Helena Trtková Říhová

4. Královehradecký kraj:**Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů****Dvůr Králové nad Labem**

Ordinace praktického lékaře

Nám. Odboje 294

544 01 Dvůr Králové nad Labem

tel.: 499 320 418

MUDr. Tomáš Deml

Hradec Králové

Plicní klinika FN HK

Sokolská 581

500 05 Hradec Králové

tel.: 495 834 771

MUDr. Vladimír Bartoš, MUDr. Michal Hrnčiarik, MUDr. Vladimír Herout

Zdravotní ústav

Habrmanova 19

501 01 Hradec Králové

tel.: 495 058 328

MUDr. Marta Tmějová

Jičín

Zdravotní středisko

17. listopadu 864

50601 Jičín

tel.: 774 171 638

MUDr. Danuše Kučerová

Psychiatrické oddělení, ON Jičín

Bolzanova 512

506 43 Jičín

tel.: 606 529 489
MUDr. Veronika Dreslerová

Nové Město nad Metují

Ordinace praktického lékaře – MUDr. Ladislav Tichý
Komenského 48
549 01 Nové Město nad Metují
tel.: 491 471738
MUDr. Ladislav Tichý
tichy.ladan@seznam.cz

Trutnov

Oblastní zdravotnické zařízení MV , obvod Trutnov
Roty Nazdar 497
541 01 Trutnov
tel.: 974 539 245
MUDr. Dita Hornychová

Týniště nad Orlicí

Gynekologická ambulance
Mírové náměstí 88
517 21 Týniště nad Orlicí
tel.: 724 717 469
MUDr. Jaroslav Riedl

Poradna pro odvykání kouření praktických lékařů

Dvůr Králové nad Labem

Ordinace praktického lékaře pro dospělé
Rooseveltova 315
544 01 Dvůr Králové nad Labem
tel.: 499 320 502
MUDr. Martin Topol'ský

Hradec Králové

Praktický lékař
PK II, Bratří Štefanů 1/895
500 03 Hradec Králové
tel.: 605 883 497
MUDr. Drahomíra Krivosudská

Hronov

Praktický lékař pro dospělé
Havlíčkova 377
54931 Hronov
tel.: 739 282 494 nebo 731 585 948
MUDr. Pavel Maršík

5. Liberecký kraj

Centra pro léčbu závislosti na tabáku

Česká Lípa

Plicní ambulance

Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa

Purkyňova 1849

470 77 Česká Lípa

tel.: 487 954 392

MUDr. Magdalena Popelková, *Návštěvní doba*: Středa 14,00 - 15,00 nebo podle objednání

Liberec

Plicní oddělení

Krajská nemocnice Liberec

Jablonecká 14

460 01 Liberec

tel.: 485 312 871

Prim. MUDr. Jiří Vytiska, MUDr. Milada Šípková

Návštěvní doba: Objednání pacientů: pouze po + čt mezi 7. a 10. hod, (telefonicky na 485 312 871 nebo osobně v ordinaci) Prac. doba lékaře: pondělí, 14 - 18 hod čtvrtek 11,30 - 15.30 hod

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Česká Lípa

Ordinace praktického lékaře pro dospělé

Mánesova 1322

470 01 Česká Lípa

tel.: 487 520 876

MUDr. Jana Siblíková

Jablonec nad Nisou

Nemocnice Jablonec nad Nisou

Nemocniční 15

466 01 Jablonec nad Nisou

tel.: 483 345 121

MUDr. Veronika Zatřepálková

veronika.zatrepalkova@nemjbc.cz

Lomnice nad Popelkou

Ordinace praktického lékaře

Obránců míru 866

512 51 Lomnice nad Popelkou

tel.: 481 673 635

MUDr. Petr Lisý

lisy.petr@seznam.cz

Turnov

Ordinace praktického lékaře

Přepeřská 210

511 01 Turnov

tel.: 481 324 782

MUDr. Uršula Severová

Plicní ambulance - Panochova nemocnice Turnov s.r.o

28. října 1000

511 01 Turnov

tel.: 481 446 263
MUDr. Jiří Měkyňa

Ordinace praktického lékaře
Studentská 2040
511 01 Turnov
tel.: 481 321 322
MUDr. Zuzana Emingerová
zuzana@emtom.cz

Ordinace praktického lékaře
Nádražní 1296
511 01 Turnov
tel.: 481 324 192
MUDr. Darina Dlouhá
Darina.dlouha@seznam.cz

Poradna pro odvykání kouření praktických lékařů

Jablonec nad Nisou

Praktický lékař
Riegrova 10
466 01 Jablonec nad Nisou, tel.: 483 317 226, MUDr. Dita Popová

Josefův Důl

Praktický lékař
Josefův Důl 317
468 44 Josefův Důl
tel.: 483 381 034
MUDr. Karel Stuchlík

Stráž nad Nisou

Ordinace praktického lékaře pro dospělé
Kateřinská 235
463 03 Stráž nad Nisou
tel.: 485 159 177
MUDr. Alena Brabcová

6. Moravskoslezský kraj

Centra pro léčbu závislosti na tabáku

Frýdek - Místek

Plicní oddělení (TRN)
Nemocnice ve Frýdku - Místku, p.o.
Elišky Krásnohorské 321
738 01 Frýdek - Místek
tel.: 558 415 501, 558 415 510
MUDr. Gabriel Paljus
Návštěvní doba: Podle objednání

Krnov

Krnovská nemocnice - SZZ Krnov
TRN a OLÚ Ježník
I.P.Pavlova 9

794 01 Krnov
tel.: 554 690 630, 634
Prim. MUDr. Eva Pončová
Návštěvní doba: Podle objednání

Ostrava

Plicní oddělení
Vítkovická nemocnice, a.s.
Zalužanského 1192/15
700 03 Ostrava
tel.: 595 633 402
MUDr. Olga Procházková, *Návštěvní doba:* podle objednání

Plicní oddělení
Vítkovická nemocnice, a.s.
Zalužanského 1192/15
700 03 Ostrava
tel.: 595 633 402
MUDr. Olga Procházková, *Návštěvní doba:* podle objednání

Plicní ambulance
Městská nemocnice Ostrava - Fifejdy
Nemocniční 20
728 80 Ostrava 1
tel.: 596 193 529, MUDr. Lucie Cwiková

Plicní ambulance
Městská nemocnice Ostrava - Fifejdy
Nemocniční 20
728 80 Ostrava 1
tel.: 596 193 529, MUDr. Lucie Cwiková

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Bílovec

Plicní ambulance
Tkalcovská 108
743 01 Bílovec
tel.: 556 412 161
MUDr. Marie Kulhavá
kulhavam@seznam.cz

Frenštát pod Radhoštěm

Plicní ambulance, Rožnovská 1241
744 01 Frenštát pod Radhoštěm, tel.: 595 171 316, MUDr. Vladimíra Škarková
skarkova@zs-mio.cz

Hlučín

Plicní ambulance Hlučín
ČSA 6a
748 01 Hlučín

tel.: 595 041 060, MUDr. Zuzana Kokořová
zuzanat@email.cz

Krnov

Plicní léčebna
Ježník 25
794 01 Krnov
tel.: 554 614 440
MUDr. Alena Smékalová

Moravská Ostrava

MUDr. Jiří Henzl, všeobecný praktický lékař
Bieblova 2
702 00 Moravská Ostrava
tel.: 596 623 462
MUDr. Jiří Henzl

Nový Jičín

Plicní ambulance
K nemocnici 32
741 01 Nový Jičín
tel.: 595 171 301
MUDr. Vladimíra Škarková
skarkova@zs-mio.cz

Opava

Ordinace praktického lékaře
Slezského Odboje 3
746 01 Opava
tel.: 553 636 224
MUDr. Jana Paletová, MUDr. Iva Dluhošová, MUDr. Eva Soušková

Praktický lékař a dermatolog
U Zastávky 16
747 06 Opava
tel.: 553 713 424
MUDr. Radomíra Klimešová

Ordinace praktického lékaře
U Zastávky 16
747 06 Opava
tel.: 553 711 040
MUDr. Dita Maršíková

Slezská nemocnice Opava
Olomoucká 88
746 01 Opava, tel.: 553 766 339
MUDr. Zdeněk Heralt

Plicní ambulance Opava
Ostrožná 27
746 01 Opava
tel.: 552 301 573
MUDr. Zuzana Kokořová
zuzanat@email.cz

Ostrava

Plicní ambulance
ul. Vratimovská 689
707 02 Ostrava
tel.: 595 685 485
MUDr. Eva Ustyanovičová

Andy MED s.r.o., Ambulance plicního a všeobecného lékařství
A. Macka 4
702 00 Ostrava
tel.: 59 612 02 28, 739 463 376, MUDr. Andrea Matulová

Příbor

Plicní ambulance
Tyršova 195
742 58 Příbor
tel.: 595 171 307
MUDr. Vladimíra Škarková
skarkova@zs-mio.cz

Třinec

Nemocnice Podlesí, Kardiologické oddělení
Konská 453
739 61 Třinec
tel.: 558 304 415
MUDr. Renata Nevřalová

Poradna pro odvykání kouření praktických lékařů**Odry**

Praktický lékař
Vítkovská 391742 35 Odry
tel.: 556 763 445
MUDr. Jana Šmausová

Václavovice

Praktický lékař pro dospělé
Boční 381
739 34 Václavovice
tel.: 596 833 103
MUDr. Dagmar Kusáková

Vratimov

Zdravotnické středisko Vratimov
Frýdecká 936/59
739 32 Vratimov
tel.: 596 732 113
MUDr. Michal Večerek

7. Olomoucký kraj

Centra pro léčbu závislosti na tabáku

Jeseník

Priessnitzovy léčebné lázně a.s.

Léčebna Priessnitz

Priessnitzova 299

790 03 Jeseník

tel.: 584 491 106, 584 491 250, MUDr. Jan Kubánek

Olomouc

Klinika plicních nemocí a tuberkulózy

Fakultní nemocnice Olomouc

I. P. Pavlova 6

779 00 Olomouc

tel.: 588 443 561

Prim. MUDr. Stanislav Losse, MUDr. Eva Koukalová

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Olomouc

Ordinace pro TBC a respirační nemoci s.r.o.

U Ambulatoria 5

772 00 Olomouc

tel.: 585 313 672

MUDr. Milka Záturová, MUDr. Jiřina Sobotková, MUDr. Alice Breburdová

Vojenská nemocnice Olomouc

Sušilovo náměstí 5

779 00 Olomouc

tel.: 973 407 218

MUDr. Kamila Břusková

Prostějov

Plicní ambulance

Karlov 1

796 01 Prostějov

tel.: 582 362 030

MUDr. Romana Ivánková

r.ivankova@seznam.cz

Přerov

Ambulance TBC a respiračních nemocí

Budovatelů 6

750 00 Přerov

tel.: 581 202 433

MUDr. Olga Zajícová

Teplice nad Bečvou

Lázně Teplice nad Bečvou a.s.

Teplice nad Bečvou 63

753 51 Teplice nad Bečvou

tel.: 581 687 222
MUDr. Věra Mrázová

Poradna pro odvykání kouření praktických lékařů

Olomouc

Praktický lékař pro dospělé
I. P. Pavlova 6
775 20 Olomouc
tel.: 588 444 331
MUDr. Oto Košta

Poliklinika SPEA Olomouc
Náměstí Národních hrdinů 2
771 11 Olomouc ,tel.: 585 505 417, MUDr. Petr Němeček

Šumperk

Praktický lékař pro dospělé a dorost
Radniční 25
787 01 Šumperk
tel.: 583 216 82
MUDr. Marie Trnečková

Uničov

Praktický lékař pro dospělé
Nemocniční 5
783 91 Uničov,tel.: 602 566 640, MUDr. Soňa Vašková

8. Pardubický kraj

Centra pro léčbu závislosti na tabáku

Pardubice

Plicní oddělení
Pardubická krajská nemocnice a.s.
Kyjevská 44
532 03 Pardubice
tel.: 466 014 501,MUDr. Vladimír Molnár, Bc. Jana Nedbalová
Návštěvní doba: dle objednání Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Holice, AXIMED s.r.o. - Plicní ambulance
U Kapličky 1042
534 01 Holice
tel.: 466 682 109
MUDr. Hana Lochmanová

Pardubice

AXIMED s.r.o. - Plicní ambulance
Masarykovo nám. 2667
530 02 Pardubice
tel.: 466 611 668
MUDr. Hana Lochmanová

AXIMED s.r.o. - Plicní ambulance
Masarykovo nám. 2667
530 02 Pardubice
tel.: 466 611 668
MUDr. Renata Králová

Plicní ambulance
K. Šípka 282
530 09 Pardubice, tel.: 466 265 661, MUDr. Miluše Zítková

Poděbrady

Plicní ambulance
Jiráskova 252/III
290 01 Poděbrady
tel.: 325 612 550
MUDr. Olga Kočová

Centrum časné rehabilitace, Lázně Poděbrady a.s.
Divadelní 66
Poděbrady
tel.: 325 606 569
MUDr. Libuše Čížková

Přelouč

Přeloučská poliklinika, a.s. - plicní ambulance
Nádražní ulice 268
535 01 Přelouč
tel.: 466 672 166
MUDr. Eva Krejčí

Vysoké Mýto

Ordinace praktického lékaře endokrinologa
Náměstí Přemysla Otakara II 19
566 01 Vysoké Mýto
tel.: 465 420 534, 602 512 132
MUDr. Lenka Dejdarová
l.dejdarova@centrum.cz

9. Plzeňský kraj

Centra pro léčbu závislosti na tabáku

Janov

LTRN Janov - plicní ambulance

U Léčebny 500
338 43 Mirošov

tel.: 371 783 007, 371 512 111

MUDr. Milan Sloup, MUDr. Libuše Hluchá, MUDr. Luboš Kusenda

Plzeň

Klinika TRN

Fakultní nemocnice Plzeň

Třída Dr. E. Beneše 13

305 99 Plzeň

tel.: 377 402 754, 377 402 973

MUDr. Štěpánka Břízová , MUDr. Klára Kundrátová , MUDr. Petra Vágnerová

Návštěvní doba: podle objednání

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Plzeň

Ordinace praktického lékaře

U Nové Hospody 2/1122

318 00 Plzeň

tel.: 378 213 560

MUDr. Lenka Polívková

Praktický lékař - Železniční poliklinika

Švihovská 14

301 48 Plzeň

tel.: 972 523 233

MUDr. Radka Doubková

Psychiatrická ambulance

Poštovní 1

312 00 Plzeň

tel.: 722 435 766

MUDr. Markéta Regentová

Ordinace praktického lékaře pro dospělé ´

Kaznějovská 43

323 00 Plzeň

tel.: 377 530 116 ,MUDr. Marie Makrlíková

Ordinace praktického lékaře

U Svěpomoci 7

320 15 Plzeň

tel.: 377 374 515

MUDr. Šárka Škopková

Ordinace praktického lékaře pro dospělé

Masarykova 62

312 00 Plzeň ,tel.: 377 470 842,MUDr. Eva Baxová

Metabolická ordinace ÚKBH FN

Alej svobody 80

304 60 Plzeň

tel.: 377 104 254

MUDr. Hana Bernášková

bernaskovah@fnplzen.cz

Psychiatrická klinika

Alej Svobody 80

323 00 Plzeň

tel.: 377103156, 377103157

MUDr. Luboš Janů, Ph.D.
janu@fnplzen.cz

Psychiatrická klinika
Alej Svobody 80
323 00 Plzeň
tel.: 377103142
MUDr. Sylva Racková
rackova@fnplzen.cz

Tachov

Ordinace TRN s.r.o.
Václavská 1560
347 01 Tachov
tel.: 374 718 257
MUDr. Ivana Hůzlová

Poradna pro odvykání kouření praktických lékařů

Stříbro

Závodní ordinace AFL
Plzeňská 387
349 01 Stříbro
tel.: 374 610 284
MUDr. Lenka Polívková

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Horažďovice

TRN Odborná ambulance
Blatenská 311
341 01 Horažďovice
tel.: 376 512 223
MUDr. Jaroslava Skalová

Plzeň

Medica Help s.r.o.
Tylova 57
301 00 Plzeň, tel.: 377 732 684
MUDr. Věra Králová

10. Praha

Centra pro léčbu závislosti na tabáku

Praha 1

Nemocnice na Františku, Neurologické oddělení
Nemocnice Na Františku
Na Františku 8
110 00 Praha 1
tel.: 222 801 213, 222 801 277

MUDr. Iveta Němcová, MUDr. Robert Rezek
neurologie@nnfp.cz
Návštěvní doba: dle domluvy

Praha 2

Referenční centrum pro závislé na tabáku pro ČR - III. interní klinika 1. LF UK a VFN

Poliklinika VFN
Karlovo náměstí 32
120 00 Praha 2
tel.: 224 966 608
MUDr. Eva Králíková, CSc., MUDr. Alexandra Kmeťová, MUDr. Lenka Štěpánková, MUDr. Kamila Zvolská
info@slzt.cz

Praha 4

Fakultní Thomayerova nemocnice, Pneumologická klinika 1. LF UK a FTN s poliklinikou

Fakultní Thomayerova nemocnice
Vítěňská 800
140 00 Praha 4
tel.: 261 083 384
MUDr. Jana Cermanová

IKEM, Pracoviště preventivní kardiologie

Pracoviště preventivní kardiologie
Vítěňská 1958
14021 Praha 4
tel.: 236 055 310, 236 055 320, 604 172 842
Doc. MUDr. Věra Adámková, CSc., MUDr. Markéta Galovcová, MUDr. Zdena Petržílková, CSc.
Návštěvní doba: Ordinační den - pondělí 8:00-15:00

Praha 5

Pneumologická klinika 2. LF UK

Fakultní nemocnice Motol
V Úvalu 84
150 00 Praha 5
tel.: 224 436 664
MUDr. Soňa Csémyová

Praha 6

Ústřední vojenská nemocnice, Kardiologické oddělení Interní kliniky 1. LF UK a ÚVN

Kardiologické oddělení Interní kliniky 1. LF UK a ÚVN
U vojenské nemocnice 1200
169 02 Praha 6
tel.: 973 203 047
MUDr. Miroslav Černohous, MUDr. Eva Krčová, MUDr. Karolína Broulíková
miroslav.cernohous@uvmn.cz

Praha 8

Fakultní nemocnice na Bulovce Klinika pneumologie a hrudní chirurgie 3. LF UK

Pavilon 10
Budínova 2
180 00 Praha 8

tel.: 266 082 081
MUDr. Jiří Doležal

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Praha 1

ZZ MV oblastní zdravotnické zařízení Praha
BOX 32
110 01 Praha 1
tel.: 974 833 314
MUDr. Karel Schaller

Neuropsychiatrie
Na Františku 8
11000 Praha 1
tel.: 222 801 213
MUDr. Robert Rezek

Centrum psychosomatické péče
Revoluční 19
110 00 Praha 1
tel.: 602 303 847
MUDr. Helena Máslová
info@psychosomatic.cz

Praha 10

Plicní ambulance
Plaňanská 1
110 00 Praha 10
tel.: 281019247
MUDr. Olga Basařová

Plicní ambulance
Plaňanská 1
110 00 Praha 10
tel.: 281 019 252
MUDr. Zdeňka Janouškovcová

Ordinace praktického lékaře
Mládežnická 4
106 00 Praha 10
tel.: 603 158 183
MUDr. Zuzana Šulcová
zuz@mymail.cz

Praha 11

DAWON spol. s.r.o. - Pneumologická ambulance, Laboratoř pro funkční vyšetření plic, Poradna pro odvykání kouření
Šustova 1930/2
148 00 Praha 11
tel.: 723 233 735, 296 506 170
MUDr. Romana Davidová

Praha 2

Plicní ambulance - Nemocnice Sv. Alžběty
Na Slupi 6

128 00 Praha 2
tel.: 221 969 304
MUDr. Olga Barešová

Plicní ambulance
Na Slupi 6
120 00 Praha 2
tel.: 221 969 342
MUDr. Marie Benýšková

Interní ambulance
Na Slupi 6
128 00 Praha 2
tel.: 221 969 386
MUDr. Světlana Pelikánová

M centrum
Blanická 25
120 00 Praha 2
tel.: 739 506 775
MUDr. Dagmar Kolářová
MUDr.Dagmar.Kolarova@seznam.cz

Praha 3

Plicní ambulance, NZZ
Koněvova 205
130 00 Praha 3
tel.: 284 864 377
MUDr. Renata Kolaříková

SDI s.r.o. Ambul. Centrum pro choroby plicní
Kubelíkova 16
130 00 Praha 3
tel.: 222 715 630
MUDr. Věra Pacovská

Ordinace praktického lékaře
Miličova 1
130 00 Praha 3
tel.: 222 781 600
MUDr. Jolana Vršková
mudr@vrskova.cz

Praha 4

Dětské centrum při FTN s poliklinikou
Sulická 120
140 00 Praha 4
tel.: 603 261 548 ,MUDr. Soňa Dušková

Alterna s.r.o.
Nad Nuslemi 16
140 00 Praha 4
tel.: 261 224 962
Doc. MUDr. Lydie Žáková Alterna s.r.o.
Nad Nuslemi 16
140 00 Praha 4

tel.: 261 224 962
MUDr. Marie Říhová

Alterna s.r.o.
Nad Nuslemi 16
140 00 Praha 4
tel.: 261 224 962
MUDr. Eva Urbanová

Plicní ambulance
Soukalova 3355
143 00 Praha 4
tel.: 241 764 502
MUDr. Hana Maryšková

Praha 5

Salubra s.r.o. - Interní ambulance
Seydlerova 2451
158 00 Praha 5
tel.: 296 113 251-3
MUDr. Renata Zelenáková

Salubra s.r.o. - Praktický lékař
Seydlerova 2451
158 00 Praha 5
tel.: 296 113 251-3
MUDr. Lucie Dršatová

Kardiologie a interní lékařství
Seydlerova 2451
158 00 Praha 5
tel.: 296 113 259
MUDr. Eva Zídková

Plicní ambulance
Kartouzská 6
150 00 Praha 5
tel.: 257 328 037
MUDr. Ivana Stachová

Praktický lékař pro dospělé
Běhounkova 2534/67
158 00 Praha 5
tel.: 222 943 788, mobil 774 880 098
MUDr. Jana Hrdinová, ordinace@ordinacehrdinova.cz

Clinuvel s.r.o. - MUDr. Zuzana Hroššová
Na Hřebenkách 3
150 00 Praha 5
tel.: 251 566 009
MUDr. Zuzana Hroššová
ordinace@clinuvel.cz

Plicní ordinace
Sídliště 1100
153 00 Praha 5
tel.: 722 706 107, 257 711 118
Doc. MUDr. Irena Špásová, CSc.

Ordinace interna - PL
Ostrovského 3
158 01 Praha 5
tel.: 257 003 425
MUDr. Eva Kusáková
mudrkusakova@atlas.cz

Vnitřní lékařství
Hostinského 1533
15500 Praha 5
tel.: 723 505 201
MUDr. Zora Drouotová

Moje ambulance, a. s. - ordinace praktických lékařů
Radlická 117
150 00 Praha 5
tel.: 234 141 244
MUDr. Aleš Ducháček

ALERGOLOGIE-PNEUMOLOGIE prof. Vondra
Kartouzská 6
150 00 Praha 5, tel.: 257 322 705
MUDr. Iveta Vondrová

Plicní ambulance PNEUMO-HOST s.r.o.
Hostinského 1536
155 00 Praha 5
tel.: 235 524 626
MUDr. Zdeněk Skácel, MUDr. Zdeněk Pekárek
pneumo-host@seznam.cz

Plicní ambulance
Kartouzská 6
150 00 Praha 5
tel.: 257 329 639
MUDr. Ivana Zatloukalová

Ordinace praktického lékaře
Kartouzská 6
150 00 Praha 5, tel.: 257 328 035, MUDr. Ivana Kučerová, i.kucerova@centrum.cz

Ordinace praktického lékaře
Bieblova 6
150 00 Praha 5
tel.: 251 565 007
MUDr. Marta Soukupová
martasoukupova@tiscali.cz

Ordinace praktického lékaře
Plzeňská 125
150 00 Praha 5
tel.: 257 216 007, MUDr. Stanislava Kubšová, hejna.s@seznam.cz

Plicní ambulance
Seydlerova 2451
158 00 Praha 5
tel.: 296 113 283, 728 123 674
MUDr. Pavel Kalina

Ordinace všeobecného lékaře
Ostrovského 3

158 01 Praha 5
tel.: 251 045 116
MUDr. Eva Kusáková
mudrkusakova@atlas.cz

Praha 6

NZZ v UVN, prim. Rákosník
U Vojen. Nemocnice
160 00 Praha 6
tel.: 973 208 342
MUDr. Milada Pospíšilová

Ordinace respiračních nemocí
Socháňova 1221
16300 Praha 6
tel.: 235 301 232
MUDr. Ivana Jirmanová

Plicní ambulance
DAM Stamicova 21
162 00 Praha 6, tel.: 233 018 302
MUDr. Jana Halíková

Plicní ordinace
Pod Marjánkou 1906/12
169 00 Praha 6
tel.: 233 353 434
MUDr. Lenka Povýšilová
povysilovaL@seznam.cz

Plicní ordinace
Žufanova 1114
163 00 Praha 6
tel.: 235 301 362, 721 581 042
MUDr. Eva Quadrátová

Praha 7

Obezitologie CPLO Iscare a.s.
Jankovcova 1569
170 04 Praha 7
tel.: 234 770 260
MUDr. Dita Pichlerová

Praktický lékař pro dospělé
Ovenecká 15
170 00 Praha 7
tel.: 233 375 405
MUDr. Martina Wiererová

Praha 8

Ordinace praktického lékaře
Střelničná I285
182 00 Praha 8
tel.: 286 887 932
MUDr. Jana Saffinová
saffi@volny.cz

Ordinace PL Karlín, s.r.o.
Šaldova 24
186 00 Praha 8
tel.: 224 818 214
MUDr. Kristýna Krusová, MUDr. Tomáš Jedlička

PL Bohnice
Ústavní 81
180 00 Praha 8
tel.:
MUDr. Veronika Veselá
verovesela@gmail.com

Praha 9

Caretta s.r.o. - Praktický lékař pro dospělé
Lovosická 440/40
190 00 Praha 9
tel.: 266 010 134
MUDr. Dana Šraierová

Ordinace praktického lékaře pro dospělé
Lovosická 440/40
190 00 Praha 9, tel.: 724 883 418, MUDr. Jana Dajková

Plicní ambulance
Gen. Janouška 17/902
198 00 Praha 9
tel.: 281 918 294
MUDr. Ivana Boučková

Ordinace všeobecného praktického lékaře
Sokolovská 304
190 00 Praha 9
tel.: 266 006 174
MUDr. Monika Škodová

Pneumologická ambulance
Lovosická 440/40
190 00 Praha 9
tel.: 266 010 188
MUDr. František Krejbich

Praha 9 – Vysočany

Plicní ambulance CLINICUM a.s.
Sokolovská 304
190 00 Praha 9
tel.: 266 006 250 ,MUDr. Michaela Vaňková

Poradna pro odvykání kouření praktických lékařů

Praha 4

Ordinace praktického lékaře
Bezová 1658
147 14 Praha 4
tel.: 244 062 535, 244 460 201
MUDr. Irena Vinšová

Praha 6

Praktický lékař pro dospělé
Suchdolské nám. 445 / 7
165 00 Praha 6
tel.: 220 920 416, mobil v ordinaci době: 739 01 63 05
MUDr. Jozef Čupka

Praha 8

Praktický lékař
Na Hranicích 674
181 00 Praha 8
tel.: 777 070 834 ,MUDr. Jan Trybenekr

11. Středočeský kraj

Centra pro léčbu závislosti na tabáku

Mělník

Nemocnice Mělník, Ambulance tuberkulózy a respiračních nemocí
Mělnická zdravotní, a.s.
Pražská 528
27601 Mělník
tel.: 315 639 282
MUDr. Jaromír Musil, PhD. sestry Ivana Břehovská a Ivana Moučková
Návštěvní doba: Ordinační hodiny - středa od 13 do 18 h

Příbram

Plicní oddělení

Oblastní nemocnice Příbram, a.s.
U Nemocnice 84
261 26 Příbram
tel.: 318 641 653
MUDr. Jan Brodniček, MUDr. Martina Stejskalová
Návštěvní doba: Út, St, Čt 11,00-15,00 po telefonickém objednání

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Beroun

Plicní ambulance - Medicentrum
Politických vězňů 40,266 01 Beroun,tel.: 311 746 181,MUDr. Alexandra Popelková

Brandýs nad Labem

Plicní ambulance
Na Kopečku 199
250 01 Brandýs nad Labem
tel.: 326 906 747
MUDr. Ivana Čierná-Petrová

Plicní ambulance
Na Kopečku 199
250 01 Brandýs nad Labem

tel.: 326 906 747
MUDr. Hana Amblerová
trn@brnl.cz

Čáslav

Plicní ambulance
Dusikova 1244
286 01 Čáslav
tel.: 327 316 879
MUDr. Vladimír Hanzl

Dobrovice

Praktický lékař pro dospělé
Družstevní 521
294 41 Dobrovice
tel.: 326 398 254
MUDr. Radmila Hrušková

Dobříš

Ordinace pro choroby DÚ – Poliklinika
Pražská 38
263 01 Dobříš
tel.: 318 523 020
MUDr. Jiří Gutwirth

Hořovice

Plicní ambulance
Pražská 346/33
268 01 Hořovice
tel.: 311 512 458
MUDr. Jan Brodníček, MUDr. Ivo Hojka

Kladno

Praktický lékař
Patejdlova 1752
272 01 Kladno
tel.: 312 681 228
MUDr. Ivana Hranostýlová

Ordinace praktického lékaře
Ke Stadionu 1908
272 01 Kladno, tel.: 312 248 898, MUDr. František Svoboda

Plicní odd. Oblastní nemocnice Kladno
Vančurova 1548
272 00 Kladno
tel.: 312 606 495
MUDr. Libuše Novotná
pneumokladno@seznam.cz

Kolín

Plicní ambulance, TRN odd. - Nemocnice Kolín
Žižkova 164
280 00 Kolín

tel.: 321 756 273
MUDr. Helena Pilnerová

Kolín - TPCA
Průmyslová zóna Ovčáry
280 00 Kolín
tel.: 321 777 111
MUDr. Ludmila Pohlová

Ordinace TPCA
Průmyslová zóna Ovčáry Kolín
280 02 Kolín
tel.: 321 777 240
MUDr. Pavla Krtilová
pavla.krtilova@kardia.cz

Závodní ordinace Kardia s.r. o.
Průmyslová zóna Ovčáry
280 00 Kolín
tel.: 321 777 241
MUDr. Zdeňka Krahulcová

Kralupy nad Vltavou

Plicní ambulance Kralupy
Žižkova 81
278 01 Kralupy nad Vltavou
tel.: 315 727 316
MUDr. Otakar Hokynář

Ordinace praktického lékaře
Nerudova 686
278 01 Kralupy nad Vltavou, tel.: 604 528 482, MUDr. Helena Nová

Kutná Hora

Plicní ambulance
Vojtěšská 301
284 01 Kutná Hora
tel.: 327 516 616
MUDr. Luba Strouhová

OTRAN Kutná Hora, s.r.o
Vojtěšská 237
284 01 Kutná Hora, tel.: 327 512 508, MUDr. Magdaléna Vařková

Mladá Boleslav

TRN odd. Oblastní nemocnice Mladá Boleslav
V. Klementa 147
293 01 Mladá Boleslav
tel.: 326 74 3766
MUDr. Petra Voglová, MUDr. Jana Kubátová

Plicní ambulance, ON Mladá Boleslav
V. Klementa 147
293 01 Mladá Boleslav
tel.: 326 74 37 56
MUDr. Michaela Baerová

II.interní odd., ON Mladá Boleslav
V.Klementa 147
293 01 Mladá Boleslav
tel.: 326 74 28 34
MUDr. Martin Novysedlák

Mnichovo Hradiště

Ambulance TBC a resp. nemocí
J. Švermy 395
295 01 Mnichovo Hradiště
tel.: 326 997544
MUDr. Jitka Ryndová

Příbram

Ordinace všeobecného praktického lékaře
Podbrdská 295
261 95 Příbram
tel.: 318 654 190
MUDr. Stanislava Kvasničková
kvasnickova_s@centrum.cz

Rudná

Plicní ambulance- MEDIBRE s.r.o.
Masarykova 105
252 19 Rudná
tel.: 733 636 850
MUDr. Martina Brejchová

Slaný

Praktický lékař pro dospělé
Politických vězňů 576
274 01 Slaný
tel.: 312 575 122
MUDr. Ivana Chotěborská

Praktická lékařka pro dospělé
Smetanovo nám. 1358
274 01 Slaný
tel.: 312 575 268
MUDr. Romana Zajíčková

Zvoleněves

Praktická lékařka pro dospělé
Zvoleněves 274
273 25 Zvoleněves
tel.: 312 583 103
MUDr. Radka Šmolíková

Poradna pro odvykání kouření praktických lékařů

Beroun

Praktický lékař
Politických Vězňů 40
266 01 Beroun

tel.: 311 746 152

MUDr. Klauďie Větrovská

Praktický lékař - Medicentrum

Politických vězňů 40

266 01 Beroun, tel.: 311 746 152, MUDr. Ilona Poledníčková

Kostelec nad Černými lesy

Samostatná ordinace praktického lékaře

Nám. Smiřických 46

281 63 Kostelec nad Černými lesy

tel.: 321 623 739

MUDr. Martin Dušek

Mladá Boleslav

Samostatná ordinace praktického lékaře

Havlíčková 71

293 01 Mladá Boleslav

tel.: 326 736 140

MUDr. Lenka Remešová

Nový Knín

Praktický lékař

Náměstí Jiřího z Poděbrad 64

262 03 Nový Knín

tel.: 318 593 217, 604 929 256

MUDr. Viktoria Zrzavá

Řevnice

Praktický lékař pro dospělé

Hermannova 1030

252 30 Řevnice

tel.: 257 720 444

MUDr. Ladislava Mrázová Pešková

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Příbram

III. Poliklinika Ravak

Čechovská 57

261 01 Příbram

tel.: 318 427 477

MUDr. Lucie Tesařová

Centra pro léčbu závislosti na tabáku

Bílina

TRN ambulance HNŠP Bílina

Pražská 206/95

418 01 Bílina

tel.: 417 824 741

MUDr. Alena Jelínková

Litoměřice

Městská nemocnice v Litoměřicích

Interna, přízemí

Žitenická 18

412 01 Litoměřice ,tel.: 416 723 211,MUDr. Karel Kubát

12. Severočeský kraj

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Děčín

WF Hospital s r.o. - TRN ambulance - Poliklinika Děčín

U plovárny 1190

405 02 Děčín

tel.: 412 502 161

MUDr. Renata Bílková

Chomutov

Krajská zdravotní, a.s. - Nemocnice Chomutov, o.z.

Kochova 1185,430 01 Chomutov, tel.: 602 382 843, 474 447 684

MUDr. Michal Bábíček

Litoměřice

Ordinace praktického lékaře

U Katovny 4

412 01 Litoměřice

tel.: 602 191 488

MUDr. Jan Laryš

Litvínov

Plicní ambulance

Žižkova 151

436 01 Litvínov

tel.: 478 012 375

MUDr. Vlasta Veselovská

Louny

Plicní ambulance

Rybalkova 1400

440 01 Louny

tel.: 415 620 166

MUDr. Jitka Šusová

Most

TRN oddělení - ambulance

J. E. Purkyně 270/5

434 01 Most

tel.: 476173465

MUDr. Hana Mrázková, MUDr. M. Kučerová

Plicní ambulance

J. E. Purkyně 270

434 64 Most

tel.: 476 172 253
MUDr. Miroslava Smítková
smitkova@centrum.cz

Roudnice nad Labem

PNsP, Oddělení TRN
Alej 17. Listopadu
413 01 Roudnice nad Labem
tel.: 416 848 131
MUDr. Libuše Potočková
dr.potockova@pnsp.cz

Interní odd. Nemocnice v Roudnici n.L.
Alej 17. Listopadu
413 01 Roudnice nad Labem, tel.: 416 858 111-112
MUDr. Helena Kielkowská
hela.kielkowska@centrum.cz

Teplice

Plicní středisko Teplice s.r.o.
U nádraží 9
415 10 Teplice
tel.: 417 534 668
MUDr. Stanislav Holub
plicni@plicniteplice.cz

Ústí nad Labem

Odd. Hrudní chirurgie Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem
Sociální péče 3316/12A
401 13 Ústí nad Labem
tel.: 477 112 559
MUDr. Irena Moudrá Wünschová

Studio ZDRAVÍ
Ve Stromkách 4
400 01 Ústí nad Labem
tel.: 775 346 712, MUDr. Karel Urban

Oddělení plicních nemocí a TBC
Sociální péče 3316/12A
401 13 Ústí nad Labem
tel.: 477 113 483, 485
MUDr. Jaroslav Lněnička
jaroslav.lnenicka@mnul.cz

Ordinace praktického lékaře
Varšavská 774/10
400 03 Ústí nad Labem
tel.: 475 530 306
MUDr. Jiří Taichner
jiri.taichner@seznam.cz

Poradna pro odvykání kouření praktických lékařů

Ústí nad Labem

Ordinace praktického lékaře pro dospělé
Masarykova 1859/170
400 01 Ústí nad Labem
tel.: 475 200 860
MUDr. Zdeňka Karamanová

13. Kraj Vysočina

Centra pro léčbu závislosti na tabáku

Nové Město na Moravě

Nemocnice Sv. Zdislavy Mostiště, Interní oddělení
Vratislavovo náměstí 12,592 31 Nové Město na Moravě,tel.: 566 616 903 nebo 603 321 988
MUDr. Pavel Pávek, Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Humpolec

Axis – Psychiatrická ambulance
Panský Vrch 450
396 01 Humpolec
tel.: 565 533 555
MUDr. Eva Krejčí

Moravské Budějovice

Soukromá plicní ordinace
Tovačovského sady 78
676 01 Moravské Budějovice
tel.: 568 420 797
MUDr. Dana Brázdová
dabrazdova@seznam.cz

Nové Město na Moravě

Lékař diabetolog obesitolog
Vratislavovo nám. 12
592 31 Nové Město na Moravě
tel.: 566 616 903 nebo 603 321 988 ,MUDr. Pavel Pávek

Telč

Ordinace praktického lékaře
Hradební 132
588 56 Telč
tel.: 720 180 830
MUDr. Gabriela Langhammerová

Třebíč

Ordinace TRN
Vltavínská 1289
674 01 Třebíč
tel.: 568 808 253, kolarova@sendme.cz MUDr. Eva Kolářová,

Ordinace praktického lékaře pro dospělé
Lesonice 1
Lesonice, okr. Třebíč,

tel.: 568 446 222, MUDr. Jiřina Frantiřková

Žďár nad Sázavou

Ordinace praktického lékaře
Studentská 7
591 01 Žďár nad Sázavou
tel.: 566 690 137
MUDr. Ludmila Bačovská

Ordinace praktického lékaře
Studentská 7
591 01 Žďár nad Sázavou
tel.: 566 690 121
MUDr. Bořena Michalová

14. Zlínský kraj

Centra pro léčbu závislosti na tabáku

Zlín

Plicní oddělení
Krajská nemocnice Tomáše Bati
Havlíčkovo nábřeží 600
760 01 Zlín
tel.: 577 552 621
MUDr. Pavel Štach, MUDr. Vladan Polášek
Návštěvní doba: Pondělí, Úterý 13,00 - 15,30 nebo podle objednání

Poradna pro odvykání kouření odborných lékařů

Bánov

Praktická lékařka pro dospělé
Školní 551
687 53 Bánov
tel.: 572646222
MUDr. Jitka Gazdíková, GazdikovaJ@seznam.cz

Holešov

Praktická lékařka pro dospělé
Palackého 972
769 01 Holešov
tel.: 573 394 006
MUDr. Helena Zimáková

Kroměříž

TRN odd. - amb. Kroměř. Nemocnice a.s.
Havlíčková 660
76755 Kroměříž
tel.: 573 322 272
MUDr. Jan Štochel

Centrum pro choroby srdce a cév
Náměstí Míru 3287

767 01 Kroměříž
tel.: 573 332 626
MUDr. Dagmar Vlčková

Interna-endokrinologie
Nám. Míru 3287
767 01 Kroměříž
tel.: 573 360 076
MUDr. Zita Dunglová,

Diabetologická a interní ordinace
Velké náměstí 106/49
767 01 Kroměříž
tel.: 573 342 579
MUDr. Dita Pospíšilová

Ordinace všeobecného praktického lékaře
Komenského nám. 372
767 01 Kroměříž
tel.: 573 33 45 08
MUDr. Miloš Kucián

Kroměřížská nemocnice a.s. – TRN ambulance
Havlíčkova 660/73
767 55 Kroměříž, tel.: 573 322 517, MUDr. Lucie Králíková

Šumice

Ordinace praktického lékaře Šumice
Šumice 400
687 31 Uherský Brod
tel.: 572 691 713
MUDr. Jitka Hrončková, jitka.hroncekova@quick.cz

Uherské Hradiště

TRN ambulance, Uherskohradištská nemocnice a.s.
J. E. Purkyně 365
686 68 Uherské Hradiště
tel.: 572 529 563
MUDr. Milena Křiváková
KrivakovaM@seznam.cz

TRN odd., Uherskohradištská nemocnice a.s.
J. E. Purkyně 365
686 68 Uherské Hradiště
tel.: 572 529 560
MUDr. Arnošt Sobol
arol@email.cz

Plicní ambulance
Hradební 1306
686 01 Uherské Hradiště
tel.: 572 434 448, MUDr. Romana Pappová Vsetín

Ordinace praktického lékaře
Bratří Hlaviců 100
755 01 Vsetín
tel.: 606 349 690
MUDr. Šárka Nováková
sarka.novakova@seznam.cz

Zlín

Plicní ambulance - KNTB, a.s. Zlín

Havlíčková nábř. 600,760 01 Zlín,tel.: 577 553 212,MUDr. Ivana Lisá

Příloha 3: Výsledky mystery shopping

Seznam poraden na internetu

	centrum	odb.amb.	PL	pokusy	kontakt ano=1,ne=0
1.Jihočeský					
Čbudějovice ,amb.Psych	1	0	0	1	1
Strakonice	1	0	0	1	1
Dačice,nemocnice	0	1	0	3	0
Písek,ord.PL	0	1	0	1	1
Protivín,ord.PL	0	1	0	1	1
Tábor,nemocnice	0	1	0	1	1
Čkyně	0	0	1	2	1
Tábor,ord.PPL	0	0	1	1	1
Záhoří u Písku ord.PL	0	0	1	1	0
	2	4	3	12	7
Σ		9			7

2.Jihomoravský kraj					
Blansko	1	0	0	1	1
Brno klinika TRN Bohunice	1	0	0	1	1
Brno interní klinka FN	1	0	0	1	1
Brno 1.IKAK,USA	1	0	0	1	1
Brno MOÚ	1	0	0	1	1
Břeclav,plicní	1	0	0	1	1
Znojmo,plicní amb.	1	0	0	1	1
Adamov,AZZA	0	1	0	3	0
Blansko,ord.PL	0	1	0	3	0
Boskovice,plicní amb.	0	1	0	3	0
Brno,interní amb.	0	1	0	1	1
Brno,Quattromedica	0	1	0	1	1
Brno,institut kompl.péče	0	1	0	1	1
Brno PL+ int. Pazourková	0	1	0	1	1
Brno, Hamžová	0	1	0	3	1
Brno, Poradna,Bartlová	0	1	0	1	1
Brno,int.amb.,dr.Vodáková	0	1	0	2	1
Břeclav,ord.PL	0	1	0	1	1
Hodonín,ord.PL	0	1	0	1	1
Hodonín,SZO	0	1	0	2	1
Moravský Krumlov,plicní a.	0	1	0	1	1
Velké Bílovice,praktici	0	1	0	1	1
Veselí nad Moravou,prak.l.	0	1	0	3	0
Znojmo TRN ambul.nem.	0	1	0	1	1
Brno,Švagříčková	0	0	1	1	1
Brno,Kočí	0	0	1	2	1
Zbýšov, PL	0	0	1	1	1
Vyškov, plicní odd.nem.	0	1	0	1	1
Vyškov,ORL ,nemocnice	0	1	0	1	1
	7	19	3	42	25
Σ		29			25

3.Karlovarský kraj					
Cheb,dr.Beerová,PL	0	1	0	1	1
Cheb,dr.Pupala,PL	0	1	0	1	1
Cheb,dr.Vacková,PL	0	1	0	1	1
Jáchymov,dr.Hendrych.PL	0	1	0	1	1
Karlovy Vary, TRN	0	1	0	1	1
Karlovy Vary,nemocnice	0	1	0	1	1
Karlovy Vary,PL	0	1	0	1	1
	0	7	0	7	7
Σ		7			7

4. Královehradecký kraj					
Dvůr Králové n.L., PL	0	1	0	1	1
Plicní klinika FN HK	0	1	0	1	1
HK, Zdrav. ústav	0	1	0	2	1
Jičín, ZS	0	1	0	1	0
Jičín, Psych. odd. ON	0	1	0		
Nové město nad Metují, PL	0	1	0	3	1
Trutnov, zdrav. zařízení	0	1	0	1	1
Týniště nad Orlicí, gyn. amb.	0	1	0	2	1
Dvůr Králové n.L., PL	0	0	1	1	1
Hradec Králové, PL	0	0	1	1	1
Hronov, PL	0	0	1	1	1
	0	8	3	14	
Σ		11			9
5. Liberecký kraj					
Česká Lípa, plic. amb.	1	0	0	1	1
Liberec, plicní odd.	1	0	0	3	0
Česká Lípa, PL	0	1	0	1	1
Jablonec n.N., nemocnice	0	1	0	1	1
Lomnice n.P., PL	0	1	0	1	1
Turnov, PL-Severová	0	1	0	1	1
Turnov, plic. amb. nem.	0	1	0	1	1
Turnov, PL-Emingerová	0	1	0	1	1
Turnov, PL-Dlouhá	0	1	0	2	0
Jablonec n.N., PL	0	0	1	0	0
Josefův Důl, PL	0	0	1	2	0
Stráž nad Nisou, PL	0	0	1	1	1
	2	7	3	15	
Σ		12			8
6. Moravskoslezský kraj					
Frydek-Místek, TRN	1	0	0	1	1
Krnov, nemocnice	1	0	0	1	1
Ostrava, plicní odd., nem.	1	0	0	1	1
Ostrava, TRNamb. Fifejdy	1	0	0	2	1
Krnov, plic. léčebna	0	1	0	1	1
Moravská Ostrava, PL	0	1	0	1	1
Opava, PLPaletová	0	1	0	1	1
Opava, PLKlimešová	0	1	0	1	1
Opava, PLMaršílková	0	1	0	1	1
Opava, PLHerald	0	1	0	1	1
Opava, plic. amb.	0	1	0	2	1
Hlučín, plicní amb.	0	1	0	1	1
Ostrava, plicní amb.	0	1	0	1	1
Ostrava, AndyMED	0	1	0	1	1
Odry, PL	0	0	1	1	1
Václavovice, PL	0	0	1	2	1
Vratimov, PL	0	0	1	1	1
Příbor, plicní amb.	0	1	0	1	1
Bílovec, plicní amb.	0	1	0	1	1
Třinec, Podlesí, nem.	0	1	0	1	1
Nový Jičín, nemocnice	0	1	0	1	1
Frenštát p.R., Škarková	0	1	0	1	1
	4	15	3	25	
Σ		22			22

7.Olomoucký kraj					
Jeseník, lázně	1	0	0	1	1
Olomouc FN	1	0	0	1	1
Olomouc VN	0	1	0	1	1
Olomouc TRN amb.	0	1	0	2	1
Prostějov, plicní amb.	0	1	0	1	1
Přerov, amb. tbc	0	1	0	1	1
Teplice nad Bečvou, lázně	0	1	0	1	1
Olomouc, PL	0	0	1	1	1
Olomouc, žel. polklinika	0	0	1	0	0
Šumperk, PL	0	0	1	1	1
Uničov, PL	0	0	1	1	1
	2	5	4	11	
Σ		11			10
8.Pardubický kraj					
Pardubice, plicní odd.	1	0	0	2	1
Holice, Aximed	0	1	0	1	1
Pradubice, Aximed	0	1	0	1	1
Pardubice, plicní amb.	0	1	0	1	1
Přelouč, plicní amb.	0	1	0	1	1
Vysoké Mýto, PL	0	0	1	2	1
	1	4	1	8	
Σ		6			6
9.Plzeňský kraj					
Janov, TRN amb.	1	0	0	1	1
Plzeň, FN, TRN klinika	1	0	0	1	1
Plzeň, PL-Polívková	0	1	0	1	1
Plzeň, PL-Železniční	0	1	0	1	1
Plzeň, psych. amb.,	0	1	0	1	1
Plzeň, PL-Makrlíková	0	1	0	2	1
Plzeň, PL-Škopková	0	1	0	2	1
Plzeň, PL-Baxová	0	1	0	1	1
Plzeň, FN Lochotín	0	1	0	2	1
Plzeň, psych.klin.	0	1	0	1	1
Tachov, ord.RTN	0	1	0	1	1
Stříbro, PL	0	0	1	1	0
Horažďovice, TRN amb	0	1	0	1	1
Plzeň Medica Help	0	1	0	1	1
	2	11	1	17	
Σ		14			13

10.Praha					
Praha,neurool.odd.,nem.NaF	1	0	0	1	1
Praha,ref.centrum ZnaT	1	0	0	1	1
Praha,Pneumol.kl.2.LFUK	1	0	0	2	1
Praha,Pneumol.kl.Bulovka	1	0	0	1	1
Praha,Pneumol.kl.1.LFUK	1	0	0	1	1
Praha,kardio.odd.1.LF+ÚVN	1	0	0	1	1
Praha,IKEM	1	0	0	1	1
Praha 1,ZZ MV	0	1	0	1	1
Praha1,psychosom.peče	0	1	0	3	1
Praha 10,plicní amb.	0	1	0	1	1
Praha 10,PL-Šulcová	0	1	0	1	1
Praha 11,Dawon,TRN.amb.	0	1	0	1	1
Praha 2,plicní amb.,Sv.Alž	0	1	0	1	1
Praha 2,plicní amb.Ba	0	1	0	1	1
Praha 2,plicní amb.,Bu	0	1	0	1	1
Praha 2,int.amb.	0	1	0	1	1
Praha 2,M centrum	0	1	0	2	0
Praha 3,plicní amb.NZZ	0	1	0	1	1
Praha 3,SDI,centrum pl.ch.	0	1	0	2	1
Praha 3,PL	0	1	0	1	1
Praha 4,dět.centrum	0	1	0	2	1
Praha 4,Alterna.	0	1	0	1	1
Praha 5plicní DrMaryšková	0	1	0	1	1
Praha 5,int.amb.,salubra	0	1	0	1	1
Praha 5,salubra,PL	0	1	0	1	1
Praha 5 ,kardio+interna	0	1	0	1	1
Praha 5,plicní,Dr.Stachová	0	1	0	1	1
Praha 5,PL	0	1	0	2	1
Praha 5plicní	0	1	0	1	1
Praha5,vnitřní lék.	0	1	0	1	1
Praha 5 Moje amb.,PL	0	1	0	2	0
Praha 5 ,alergol.,pneum.	0	1	0	1	1
Praha 5,plicní,PneumoHost	0	1	0	3	1
Praha 5 plicní Dr.Zatlouk.	0	1	0	1	1
Praha 5 PLSoukupová	0	1	0	1	1
Praha 5,PL Kubšová	0	1	0	3	0
Praha 5 plicní amb.,Kalina	0	1	0	1	1
Praha5,Clinuvel	0	1	0	1	1
Praha 5,PL kusáková	0	1	0	3	0
Praha 6,NZZaUVN	0	1	0	1	1
Praha 6 ord.respir.nem.	0	1	0	1	1
Praha 6 plicní amb.Halíková	0	1	0	1	1
Praha 6,plicní,dr.Povýšilová	0	1	0	2	1
Praha 6,plicní,Dr.Qudrátová	0	1	0	2	1
Praha 7 obezitologie	0	1	0	2	0
Praha 7 .PL	0	1	0	1	1
Praha 8,PL Hrošová	0	1	0	2	0
Praha 8 ,PL Saffinová	0	1	0	2	1
Praha 8,PL Krusová,jedlička	0	1	0	1	1
Praha 9,Caretta	0	1	0	2	1
Praha 9,PL Dajková	0	1	0	1	1
Praha 9 plicní.dr.Boučková	0	1	0	1	1
Praha 9,PL Škodová	0	1	0	1	1
Praha 9,plicní Clinicum	0	1	0	1	0
Praha 4,PL Vinšová	0	0	1	0	0
Praha 6,PL Čupka	0	0	1	1	1
Praha 8,PL,Trybenekr	0	0	1	2	1
Praha 8,PL Bohnice	0	1	0	1	1
	7	48	3	77	49
Σ		58			49

11. Středočeský kraj					
Mělník ,nem.,amb.TRN	1	0	0	1	1
Příbram ,plicní odd.	1	0	0	1	1
Beroun,plicní,mediocentrum	0	1	0	2	1
Brandýs n.L.,plicní,Čierna	0	1	0	1	1
Dobruška,PL	0	1	0	1	0
Dobříš, choroby DÚ	0	1	0	2	1
Hořovice,plicní amb.	0	1	0	3	0
Kladno,nem,plicní	0	1	0	1	1
Kladno,PL Hranostýlová	0	1	0	1	1
Kladno,PL Svoboda	0	1	0	2	1
Kolín,nemocnice	0	1	0	1	1
Kolín-TPCA	0	1	0	1	1
Kolín,ord.TPCA	0	1	0	1	1
Kolín,ZO Kardia	0	1	0	1	1
Kralupy nad V.,plicní	0	1	0	3	0
Kralupy n.V.,PL	0	1	0	1	
Kutná Hora,plicní	0	1	0	1	1
Kutná Hora, Otran	0	1	0	1	1
Ml.Boleslav,TRN,Voglová	0	1	0	1	1
Ml.Boleslav,TRN,Baerová	0	1	0	1	1
Ml.Boleslav,TRN,Novosedlák	0	1	0	1	1
Mnichovo Hradiště,TRN	0	1	0	1	1
Poděbrady,plicní	0	1	0	1	1
Poděbrady,centrum čas.rhb	0	1	0	3	1
Příbram,PL	0	1	0	1	1
Rudná,PL	0	1	0	1	1
Slaný,PL Chotěborská	0	1	0	3	0
Slaný,PL Zajíčková	0	1	0	1	1
Zvoleněves,PL	0	1	0	3	0
Beroun ,PL Větrovská	0	0	1	1	1
Beroun-Medicentrum	0	0	1	0	0
Kostelec n.ČL,PL	0	0	1	2	1
Ml.Boleslav,PL	0	0	1	1	1
Nový Knín,PL	0	0	1	1	0
Řevnice,PL	0	0	1	1	1
Příbram,Rawak	0	1	0	3	0
	2	29	6	51	27
Σ		37			29
12. Ústecký kraj					
Litoměřice,nemocnice	1	0	0	3	1
Bílina,TRN amb.	1	0	0	3	0
Děčín,TRN amb.	0	1	0	1	1
Chomutov,nemocnice	0	1	0	1	1
Litoměřice.plicní amb.	0	1	0	1	1
Litvínov,plicní amb.	0	1	0	1	1
Louny,plicní	0	1	0	1	1
Most,TRN amb.	0	1	0	3	1
Roudnice n.L. TRN	0	1	0	3	0
Roudnice n.L. int.odd.nem.	0	1	0	3	1
Teplice,plicní	0	1	0	1	1
Ústí n.L. ,Hrudní chir.	0	1	0	3	1
Ústí n.L.,Zdraví	0	1	0	1	1
Ústí n.L. ,plicní	0	1	0	1	1
Ústí n.L. ,PLTaichmer	0	1	0	3	1
Ústí n.L.,PL Karamanová	0	1	0	2	1
	2	14	0	31	14
Σ		16			14

13. Kraj Vysočina					
Nové Město na Mor., interna	1	0	0	1	1
Humpolec, psych. amb.	0	1	0	3	1
Mor. Budějovice, plicní amb.	0	1	0	1	1
Telč, PL	0	1	0	3	0
Třebíč, TRN amb.	0	1	0	2	1
Žďár n.S., PL Bačovská	0	1	0	2	1
Žďár, PL Michalová	0	1	0	2	1
Lesonice, PL	0	0	1	1	1
Třebíč, ord. PL	0	1	0	2	1
	1	7	1	17	8
Σ		9			8

14. Zlínský kraj					
Zlín, KN T. Bati, nem.	1	0	0	1	1
Zlín, KNTB, plic. amb., Lisá	0	1	0	1	1
Bánov, PL Gazdíková	0	1	0	3	0
Holešov, PL Zimáková	0	1	0	1	1
Kroměříž, TRN amb.	0	1	0	2	1
Kroměříž, centrum pro chor.	0	1	0	1	1
Kroměříž, interna	0	1	0	1	1
Kroměříž, dia amb,	0	1	0	1	1
Kroměříž, PL Kucián	0	1	0	2	1
Kroměříž, nem., TRN amb.	0	1	0	1	1
Šumice, PL	0	1	0	1	1
U. Hradiště, nem., TRN amb.	0	1	0	1	1
U. Hradiště, TRN odd., nem.	0	1	0	1	1
U. Hradiště, plicní amb.	0	1	0	2	0
Vsetín, PL Nováková	0	1	0	0	0
	1	14	0	19	12
Σ		15			12

ČR	33	192	31		
Σ		256			

Poradny dle skutečné odbornosti

	skutečná odbornost			funguje	poplatek	doporučení	registrace
	C	odb.	PL	ano=1,ne=0	ano=1,ne=0	ano=1,ne=0	ano=1,ne=0
1.Jihočeský							
Čbudějovice ,amb.Psych	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Strakonice	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Dačice,nemocnice	0	1	0	nehlásí se			
Písek,ord.PL	0	0	1	1	1 (200)	0	0
Protivín,ord.PL	0	0	1	1	1 (smluvní)	0	1
Tábor,nemocnice	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Čkyně	0	0	1	1	1(300+150)	0	0
Tábor,ord.PPL	0	0	1	0			
Záhoří u Písku ord.PL	0	0	1	nehlásí se			
	2	2	5	6	6	0	1

2.Jihomoravský kraj							
Blansko	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Brno klinika TRN Bohunice	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Brno interní klinika FN	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Brno 1.IKAK,USA	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Brno MOÚ	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Břeclav,plicní	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Znojmo,plicní amb.	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Adamov,AZZA	0	1	0	nehlásí se			
Blansko,ord.PL	0	0	1	nehlásí se			
Boskovice,plicní amb.	0	1	0	nehlásí se			
Brno,interní amb.	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Brno,Quattromedica	0	1	0	1	xx	xx	1
Brno,institut kompl.péče	0	1	0	0	xx	xx	1
Brno PL+ int..Pazourková	0	0	1	0			
Brno, Hamžová	0	0	1	0			
Brno, Poradna,Bartlová	0	1	0	1	1 (500)	0	0
Brno,int.amb.,dr.Vodáková	0	1	0	1	1(30+ev.70)	0	0
Břeclav,ord.PL	0	0	1	1	xx	xx	1
Hodonín,ord.PL	0	0	1	0			
Hodonín,SZO	0	0	1	0			
Moravský Krumlov,plicní a.	0	0	1	1			
Velké Bílovice,praktici	0	0	1	1	xx	xx	1
Veselí nad Moravou,prak.I.	0	0	1	nehlásí se			
Znojmo TRN ambul.nem.	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Brno,Švagříčková	0	0	1	0			
Brno,Kočí	0	1	0	1	xx	xx	1
Zbýšov, PL	0	0	1	0			
Vyškov, plicní odd.nem.	0	1	0	0			
Vyškov,ORL ,nemocnice	0	1	0	1	dle dohody	0	0
Σ	7	11	11		12		5
Σ 29 17 12 5							
3.Karlovarský kraj							
Cheb,dr.Beerová,PL	0	0	1	1	xx	xx	1
Cheb,dr.Pupala,PL	0	0	1	0			
Cheb,dr.Vacková,PL	0	0	1	0			
Jáchymov,dr.Hendrych.PL	0	0	1	1	1 (30)	0	0
Karlovy Vary, TRN	0	1	0	0			
Karlovy Vary,nemocnice	0	1	0	0			
Karlovy Vary,PL	0	0	1	0			
Σ	0	2	5	2			1
Σ	7			2			2
4.Královehradecký kraj							
Dvůr Králové nL.,PL	0	0	1	1	1 (30)	0	0
Plicní klinika FN HK	0	1	0	0			
HK,Zdrav.ústav	0	1	0	1	dle dohody	0	0
Jičín,ZS	0	0	1	nehlásí se			
Jičín,Psych.odd.ON	0	1	0	nehlásí se			
Nové město nad Metují,PL	0	0	1	1	1 (30)	0	0
Trutnov,zdrav.zařízení	0	0	1	1	xx	xx	1
Týniště nad Orlicí,gyn.amb.	0	1	0	1	dle dohody	0	0
Dvůr Králové n.L.,PL	0	0	1	0			
Hradec Králové,PL	0	0	1	0			
Hronov,PL	0	0	1	1	1 (200)	0	0
Σ	0	4	7	6			1
Σ	11			6			2

5.Liberecký kraj							
Česká Lípa,plic.amb.	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Liberec,plicní odd.	1	0	0	nehlásí se			
Česká Lípa,PL	0	0	1	0			
Jablonec n.N.,nemocnice	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Lomnice n.P.,PL	0	0	1	0			
Turnov,PL-Severová	0	0	1	0			
Turnov,plic.amb.nem.	0	1	0	1	xx	xx	1
Turnov,PL-Emingerová	0	0	1	0			
Turnov,PL-Dlouhá	0	0	1	nehlásí se			
Jablonec n.N.,PL	0	0	1	nehlásí se			
Josefův Důl,PL	0	0	1	nehlásí se			
Stráž nad Nisou,PL	0	0	1	0			
	2	2	8	3			1
Σ	12			3			2
6.Moravskoslezský kraj							
Frýdek-Místek,TRN	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Krnov,nemocnice	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Ostrava,plicní odd.,nem.	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Ostrava,TRNamb.Fifejdy	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Krnov,plic.léčebna	0	1	0	0			
Moravská Ostrava,PL	0	0	1	1	xx	xx	1
Opava,PLPaletová	0	0	1	0			
Opava,PLKlimešová	0	0	1	1	xx	xx	1
Opava,PLMaršílková	0	0	1	0			
Opava,nem.,Heralt	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Opava,plic.amb.	0	1	0	1	1(30ev.200)	0	0
Hlučín,plicní amb.	0	1	0	1	1(30)	0	0
Ostrava,plicní amb.	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Ostrava,AndyMED	0	1	0	0	xx	xx	1
Odry,PL	0	0	1	1	0	0	0
Václavovice,PL	0	0	1	0			
Vratimov,PL	0	0	1	1	dle dohody	0	0
Příbor,plicní amb.	0	1	0	0			
Bílovec,plicní amb.	0	1	0	1	0	0	0
Třinec,Podlesí,nem.	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Nový Jičín,nemocnice	0	1	0	0			
Frenštát p.R.,Škarková	0	1	0	1	1 (30)	0	0
	4	11	7		9		3
Σ	22			15			3

7. Olomoucký kraj							
Jeseník, lázně	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Olomouc FN	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Olomouc VN	0	1	1	0			
Olomouc TRN amb.	0	1	0	1	0	0	0
Prostějov, plicní amb.	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Přerov, amb. tbc	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Teplice nad Bečvou, lázně	0	1	0	1	1 (310)	0	0
Olomouc, PL	0	0	1	0			
Olomouc, žel. polklinik	0	0	0	nehlásí se			
Šumperk, PL	0	0	1	0			
Uničov, PL	0	0	1	0			
	2	5	4		5	0	0
Σ		11		6			
8. Pardubický kraj							
Pardubice, plicní odd.	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Holice, Aximed	0	1	0	1	dle dohody	0	0
Pardubice, Aximed	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Pardubice, plicní amb.	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Přelouč, plicní amb.	0	0	1	1	xx	xx	1
Vysoké Mýto, PL	0	0	1	1	xx	xx	1
	1	3	2				2

9. Plzeňský kraj							
Janov, TRN amb.	1	0	0	1	0	0	1
Plzeň, FN, TRN klinika	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Plzeň, PL - Polívková	0	0	1	0			
Plzeň, PL Železniční	0	0	1	1	1 (30)	0	0
Plzeň, psych. amb.,	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Plzeň, PL - Makrlíková	0	0	1	nehlásí se			
Plzeň, PL - Škopková	0	0	1	1	1 (30)	0	0
Plzeň, PL - Baxová	0	0	1	0			
Plzeň, FN Lochotín	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Plzeň, psych. klin.	0	1	0	0			
Tachov, ord. TRN	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Stříbro, PL	0	0	1	nehlásí se			
Horažďovice, TRN amb	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Plzeň Medica Help	0	0	1	nehlásí se			
	2	5	7				
Σ		14		8			1

10.Praha							
Praha,neurool.odd.,nem.NaF	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Praha,ref.centrum ZnaT	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Praha,Pneumol.kl.2.LFUK	1	0	0	nehlásí se			
Praha,Pneumol.kl.Bulovka	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Praha,Pneumol.kl.1.LFUK	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Praha,kardio.odd.1.LF+ÚVN	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Praha,IKEM	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Praha 1,ZZ MV	0	1	0	0			
Praha1,psychosom.peče	0	1	0	1	1(600)	0	0
Praha 10,plicní amb.	0	1	0	1	xx	xx	1
Praha 10,PL-Šulcová	0	0	1	0			
Praha 11,Dawon,TRN.amb.	0	1	0	1	0	0	0
Praha 2,plicní amb.,Sv.Alž	0	1	0	0			
Praha 2,plicní amb.Ba	0	1	0	0			
Praha 2,plicní amb.,Bu	0	1	0	0			
Praha 2,int.amb.	0	1	0	0			
Praha 2,M centrum	0	1	0	nehlásí se			
Praha 3,plicní amb.NZZ	0	1	0	1	0	0	0
Praha 3,SDI,centrum pl.ch.	0	1	0	0			
Praha 3,PL	0	0	1	1	xx	xx	1
Praha 4,děť.centrum	0	1	0	0			
Praha 4,Alterna.	0	0	1	1	dle dohody	0	0
Praha 5plicní DrMaryšková	0	1	0	0			
Praha 5,int.amb.,salubra	0	1	0	0			
Praha 5,salubra,PL	0	0	1	0			
Praha 5 ,kardio+interna	0	1	0	0			
Praha 5,plicní,Dr.Stachová	0	1	0	1	dle dohody	0	0
Praha 5,PL	0	0	1	1	xx	xx	1
Praha 5plicní	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Praha5,vnitřní lék.	0	1	0	1	1(30)	0	0
Praha 5 Moje amb.,PL	0	0	1	nehlásí se			
Praha 5 ,alergol.,pneum.	0	1	0	0			
Praha 5,plicní,PneumoHost	0	1	0	1	1(30)	0	0
Praha 5 plicní Dr.Zatlouk.	0	1	0	0			
Praha 5 PLSoukupová	0	0	1	0			
Praha 5,PL Kubšová	0	0	1	nehlásí se			
Praha 5 plicní amb.,Kalina	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Praha5,Clinuvel	0	0	1	1	xx	xx	1
Praha 5,PL kusáková	0	0	1	nehlásí se			
Praha 6,NZZaUVN	0	1	0	0			
Praha 6 ord.respir.nem.	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Praha 6 plicní amb.Halíková	0	1	0	1	xx	xx	1
Praha 6,plicní,dr.Povýšilová	0	1	0	1	1(30)	0	0
Praha 6,plicní,Dr.Qudrátová	0	1	0	1	xx	xx	1
Praha 7 obezitologie	0	1	0	nehlásí se			
Praha 7 .PL	0	0	1	1	xx	xx	1
Praha 8,PL Hrošová	0	0	1	nehlásí se			
Praha 8 ,PL Saffinová	0	0	1	0			
Praha 8,PL Krusová,jedlička	0	0	1	1	xx	xx	1
Praha 9,Caretta	0	0	1	1	xx	xx	1
Praha 9,PL Dajková	0	0	1	1	xx	xx	1
Praha 9 plicní.dr.Boučková	0	1	0	1	xx	xx	1
Praha 9,PL Škodová	0	0	1	nehlásí se			
Praha 9,plicní Clinicum	0	1	0	0			
Praha 4,PL Vínšová	0	0	1	nehlásí se			
Praha 6,PL Čupka	0	0	1	1	1 (30)	0	0
Praha 8,PL,Trybenekr	0	0	1	0			
Praha 8,PL Bohnice	0	1	0	0			
	7	31	20	29			11
Σ		58		29			11

11. Středočeský kraj							
Mělník ,nem.,amb. TRN	1	0	0	1	1(30)	0	0
Příbram ,plicní odd.	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Beroun,plicní,mediocentrum	0	1	0	0			
Brandýs n.L.,plicní,Čierna	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Čáslav,plicní	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Dobrovice,PL	0	0	1	nehlásí se			
Dobříš, choroby DÚ	0	1	0	0			
Hořovice,plicní amb.	0	1	0	nehlásí se			
Kladno,nem,plicní	0	1	0	1	xx	xx	1
Kladno,PL Hranostýlová	0	0	1	1	1 (30)	0	0
Kladno,PL Svoboda	0	0	1	1	0	0	1
Kolín,nemocnice	0	1	0	0			
Kolín-TPCA	0	0	1	1	xx	xx	1
Kolín,ord. TPCA	0	1	0	1	xx	xx	1
Kolín,ZO Kardia	0	0	1	0			
Kralupy nad V.,plicní	0	0	1	nehlásí se			
Kralupy n.V.,PL	0	0	1	0			
Kutná Hora,plicní	0	1	0	1			
Kutná Hora, Otran	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Mi.Boleslav,TRN,Voglová	0	1	0	0			
Mi.Boleslav,TRN,Baerová	0	1	0	1	xx	xx	1
Mi.Boleslav,TRN,Novosedlák	0	1	0	0			
Mnichovo Hradiště,TRN	0	0	1	1	1 (30)	0	1
Poděbrady,plicní	0	1	0	1	1 (30)	0	1
Poděbrady,centrum čas.rhb	0	1	0	0			
Příbram,PL	0	0	1	0			
Rudná,PL	0	0	1	1	1 (30)	0	0
Slaný,PL Chotěborská	0	0	1	nehlásí se			
Slaný,PL Zajíčková	0	0	1	1	0	0	0
Zvoleněves,PL	0	0	1	nehlásí se			
Beroun ,PL Větrovská	0	0	1	0			
Beroun-Medicentrum	0	0	1	nehlásí se			
Kostelec n.ČL,PL	0	0	1	1	xx	xx	1
Mi.Boleslav,PL	0	0	1	0			
Nový Knín,PL	0	0	1	nehlásí se			
Řevnice,PL	0	0	1	1	1(3600)	0	0
Příbram,Rawak	0	1	0	nehlásí se			
	2	16	19	18			
Σ	37			18			8

12. Ústecký kraj							
Litoměřice, nemocnice	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Bílina, TRN amb.	1	0	0	nehlásí se			
Děčín, TRN amb.	0	1	0	0			
Chomutov, nemocnice	0	1	0	1	1 (300)	0	0
Litoměřice, PL	0	0	1	1	1(250)	0	0
Litvínov, plicní amb.	0	1	0	0			
Louny, plicní	0	1	0	0			
Most, TRN amb.	0	1	0	0			
Roudnice n.L. TRN	0	1	0	nehlásí se			
Roudnice n.L. int.odd.nem.	0	1	0	0			
Teplice, plicní	0	1	0	1	0	0	0
Ústí n.L. ,Hrudní chir.	0	1	0	nehlásí se			
Ústí n.L., Zdraví	0	1	0	1	0	0	0
Ústí n.L. ,plicní	0	1	0	0			
Ústí n.L. ,PL Taichmer	0	0	1	1			
Ústí n.L., PL Karamanová	0	0	1	0			
	2	11	3				
Σ		16		6			0
13. Kraj Vysočina							
Nové Město na Mor., interna	1	0	0	1	1 (30)	0	0
Humpolec, psych.amb.	0	1	0	nehlásí se			
Mor. Budějovice, plicní amb.	0	1	0	1	1 (30)	1	1
Telč, PL	0	0	1	nehlásí se			
Třebíč, TRN amb.	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Žďár n.S., PL Bačovská	0	0	1	1	dle dohody	0	0
Žďár, PL Michalová	0	0	1	1	xx	xx	1
Lesonice, PL	0	0	1	1	dle dohody	0	0
Třebíč, ord. PL	0	1	0	1	1 (30)	0	0
	1	4	4	7			
Σ		9		14			
14. Zlínský kraj							
Zlín, KN T. Bati, nem.	1	0	0	0			
Zlín, KNTB, plic. amb., Lisá	0	1	0	1	1 (30)	0	0
Bánov, PL Gazdíková	0	0	1	0			
Holešov, PL Zimáková	0	0	1	1	xx	xx	1
Kroměříž, TRN amb.	0	1	0	1	1(30)	0	0
Kroměříž, centrum pro chor.	0	1	0	1	1 (30)	1	0
Kroměříž, interna	0	1	0	1	1(30)	0	0
Kroměříž, dia amb,	0	1	0	0			
Kroměříž, PL Kucián	0	0	1	0			
Kroměříž, nem., TRNamb.	0	1	0	0			
Šumice, PL	0	0	1	1	1 (30)	0	0
U. Hradiště, nem., TRN amb.	0	1	0	1	1 (30)	0	0
U. Hradiště, TRN odd., nem.	0	1	0	1	1 (30)	0	0
U. Hradiště, plicní amb.	0	1	0	nehlásí se			
Vsetín, PL Nováková	0	1	0	nehlásí se			
	1	10	4	8			
Σ		15		8			1
ČR	33	116	107				
Σ		256		137			39

